

Universitet och högskolor. Doktorander och examina på forskarnivå 2023

Doctoral students and third-cycle qualifications 2023

I korta drag

Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjarna

År 2023 började 3 170 doktorander en utbildning på forskarnivå vilket var 150 fler än året innan. Antalet kvinnor var 40 fler och antalet män var 110 fler än 2022. Sannolikt kommer antalet doktorandnybörjare att öka eftersom det sker en eftersläpning i rapporteringen vilket innebär att antalet nybörjare är underskattat. I efterrapporteringen för 2022 tillkom cirka 110 doktorandnybörjare.

Antal doktorandnybörjare, doktorander och examina i utbildning på forskarnivå 2023 efter kön

Doktorandnybörjare och examina redovisas per kalenderår. Doktorander redovisas för hösten.

	Samtliga	Kvinnor	Män
Doktorandnybörjare	3 170	1 660	1 510
Doktorander	17 600	9 250	8 350
Doktorsexamina	2 760	1 380	1 380
Licentiatexamina	420	180	240

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Bland doktorandnybörjarna var 52 procent kvinnor och 48 procent män. För femte året i rad är det fler kvinnor än män. I början av 1990-talet var endast en tredjedel kvinnor.

Det vanligast förekommande forskningsämnesområdet bland doktorandnybörjarna var *medicin och hälsovetenskap* med 1 140 doktorandnybörjare varav 720 kvinnor och 420 män.

72 procent av doktorandnybörjarna 2023 hade en anställning som doktorand, 70 procent bland kvinnor och 73 procent bland män. Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandnybörjarens aktivitets- och finansieringsgrad) var andelen istället 77 procent, både bland kvinnor och män.

Andelen som påbörjar forskarutbildning fortsatt låg

Andelen i den svenska befolkningen som påbörjar forskarutbildning senast vid 30 års ålder var som störst för årskullarna födda 1975–1978, med 1,6 procent.

Laure Doctrinal, tfn 08–563 088 64,
Johan Bondefält, tfn 08–563 086 02,
analys@uka.se

Jesper Länk, tfn 010–479 57 33,
Harald Theorin, tfn 010–479 69 37,
forskarutbildning@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Universitetskanslersämbetet, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3432 Serie UF – Utbildning och forskning. Utkom den 11 juni 2024.

URN:NBN:SE:SCB-2024-UF21SM2401_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Kort om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Joakim Stymne, SCB.

Därefter har den minskat och i årskullen som senast fyllde 30 år (födda 1993) var andelen 0,6 procent. För kvinnorna var andelen 0,5 procent och för männen 0,6 procent.

Flest doktorander inom medicin och hälsovetenskap

Under hösten 2023 var antalet aktiva doktorander 17 600, fördelat på 9 250 kvinnor och 8 350 män. Preliminärt minskade antalet kvinnor med 130 och antalet män med 400, jämfört med hösten 2022. Även här sker det en eftersläpning i rapporteringen vilket innebär att antalet doktorander 2023 sannolikt är ungefär detsamma som 2022.

Bland doktoranderna var 53 procent kvinnor och 47 procent män. Kvinnornas andel bland doktoranderna ökade med 1 procentenhet jämfört med hösten 2022 och var för tredje året i rad större än andelen män.

Det vanligast förekommande forskningsämnesområdet bland doktorander var *medicin och hälsovetenskap* med 6 390 doktorander varav 62 procent var kvinnor och 38 procent män.

Av de aktiva doktoranderna hösten 2023 studerade 56 procent på heltid. Den vanligaste finansieringstypen var anställning som doktorand. 66 procent av doktoranderna hade den studiefinansieringstypen, 65 procent bland kvinnor och 67 procent bland män. Omräknat till heltidsekvivalenter var andelen istället 70 procent. Bland kvinnor var andelen 69 procent och bland män 71 procent.

Antalet doktorsexamina ökar

Det utfärdades 2 760 doktorsexamina 2023, vilket är en ökning med 20 examina jämfört med 2022. Ökningen av examina beror troligtvis på att antalet doktorandnybörjare ökade några år tidigare. Könsfördelningen bland de doktorsexaminerade var helt jämn.

År 2023 utfärdades 420 licentiatexamina, vilket var 10 färre än 2022. Könsfördelningen var 180 (43 procent) kvinnor och 240 (57 procent) män.

Av doktorandnybörjarna 2015 hade

- 40 procent av kvinnorna och 49 procent av männen avlagt doktorsexamen inom fem år.
- 73 procent av kvinnorna och 78 procent av männen avlagt doktorsexamen efter åtta år.

Hög andel utländska doktorandnybörjare

Det internationella inslaget är stort i utbildningen på forskarnivå. År 2023 var 1 310, eller 41 procent, utländska doktorandnybörjare, en ökning med 70 doktorandnybörjare jämfört med 2022. Med utländska doktorander avses de personer som har kommit till Sverige för att genomgå utbildning på forskarnivå.

Bland de 1 310 utländska doktorandnybörjarna 2023 var det vanligaste forskningsämnesområdet *naturvetenskap* med 440 nybörjare. Näst vanligast var *teknik* med 370 utländska doktorandnybörjare. Inom de här forskningsämnesområdena var mer än hälften utländska doktorandnybörjare. Av dem var 45 procent kvinnor och 55 procent män.

Den vanligaste finansieringstypen bland utländska doktorandnybörjare var anställning som doktorand. Omräknat till heltidsekvivalenter var andelen 87 procent, 88 procent bland kvinnor och 86 procent bland män.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	5
Teckenförklaring	5
Doktorandnybörjare	6
Fler doktorandnybörjare	6
Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjarna	7
Fyra av tio doktorandnybörjare är utländska	7
Flest doktorandnybörjare inom medicin och hälsovetenskap	8
Antalet nybörjare inom medicin och hälsovetenskap ökar bland kvinnor	10
Flest utländska doktorandnybörjare inom naturvetenskap	11
Fortsatt flest doktorandnybörjare vid Lunds universitet	12
Flest utländska doktorandnybörjare vid Kungl. Tekniska högskolan	13
Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjare över 40 år	14
Något högre medianålder bland kvinnliga doktorandnybörjare	14
Antalet antagna till studier mot licentiatexamen fortsatt lågt	15
Studiefinansiering: Sju av tio doktorandnybörjare hade doktorandanställning	16
Ökning av doktorandanställningar bland utländska doktorandnybörjare	18
Mindre vanligt med doktorandanställning inom medicin och hälsovetenskap	18
Hög andel anställda som doktorand vid Chalmers tekniska högskola	19
Påbörjad forskarutbildning i årskullarna 1956–1993	21
Andelen som påbörjar forskarutbildning till och med 30 års ålder fortsatt låg	21
Doktorander	22
Antalet doktorander sannolikt oförändrat	22
Jämn könsfördelning bland doktoranderna	23
Drygt en tredjedel var utländska doktorander	23
Flest doktorander inom medicin och hälsovetenskap	24
Antalet doktorander har minskat mest inom teknik	24
Stor minskning av män bland doktorander inom teknik	25
Flest doktorander vid Lunds universitet	26
Fler män än kvinnor bland doktoranderna var yngre än 30 år	27
Medianåldern bland doktorander var högre för kvinnor	27
Sex av tio doktorander studerade på heltid	28
Högst medelaktivitet inom naturvetenskap	29
Högst medelaktivitet vid Handelshögskolan i Stockholm	29
Studiefinansiering: två tredjedelar av doktoranderna hade en doktorandanställning	30
70 procent hade anställning som doktorand	30
Majoriteten av de utländska doktoranderna hade en doktorandanställning	31
Doktorandanställning vanligast inom naturvetenskap	32
Stor andel med doktorandanställning vid Luleå tekniska universitet	32

Examina	34
Ökat antal doktorsexamina	34
Jämn könsfördelning bland dem som avlägger doktorsexamen	35
Fyra av tio doktorsexaminerade var utländska doktorander	35
Flest doktorsexamina inom medicin och hälsovetenskap	36
Ökning av antalet doktorsexamina inom lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	36
Sex av tio doktorsexaminerade inom naturvetenskap var män	37
Andelen kvinnor med licentiatexamen ökar	37
Hälften av de licentiatexaminerade var utländska doktorander	38
Antalet licentiatexamina inom naturvetenskap minskade	38
Flest doktorsexamina vid Lunds universitet	39
Större andel kvinnor än män avlade examina efter 40 års ålder	40
Doktorsexaminerades medianålder var 34 år	40
Genomströmning	42
Andelen som avlägger doktorsexamen inom fem år har ökat	42
Andelen doktorander som tar en doktorsexamen inom åtta år ökar	43
Män har högre examensfrekvens	43
Hög examensfrekvens bland doktorandnybörjare inom lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	44
Något längre nettostudietid till doktorsexamen för män	45
Något längre nettostudietid till licentiatexamen för kvinnor	46
Doktorander på utbildningar mot konstnärliga examina	47
Anknytande högskolor	48
En procent av alla doktorander finansierades av annan högskola	48
Forskarskolor för yrkesverksamma lärare	49
Kort om statistiken	50
<hr/>	
Statistikens ändamål och innehåll	50
Läsanvisning	50
Definitioner och förklaringar	52
Information om statistikens framställning	60
Information om statistikens kvalitet	60
Bestämmelser om utbildning på forskarnivå	61
Jämförbarhet över tiden	62
Annan statistik	62
In English	64
<hr/>	
Summary	64
List of terms	66

Statistiken med kommentarer

Den statistik om doktorander och examina på forskarnivå som redovisas i det här statistiska meddelandet beskriver antalet doktorandnybörjare, doktorander och examina/examinerade 2023 samt antalsförändringar, i huvudsak under 2014–2023.

Redovisning görs efter

- kön
- ålder
- lärosäte
- forskningsämnesområde
- forskningsämnesgrupp
- studiefinansiering
- aktivitet
- examen
- genomströmning
- geografiska områden.

Det är 18 universitet som har tillstånd att utfärda generella licentiat- och doktorexamina. För högskolorna gäller från den 1 januari 2010 att de kan beviljas tillstånd att utfärda såväl generella som konstnärliga examina på forskarnivå inom ett område. 18 högskolor har beviljats tillstånd att utfärda examina på forskarnivå inom ett eller flera områden. För mer detaljerad information om högskolor med begränsat examenstillstånd se *Kort om statistiken: Examen på forskarnivå inom ett område*.

Bilagetabeller publiceras i en separat Excel-fil på publiceringssidan. Vid hänvisningar till bilagetabeller i det här SM:et avses den separata Excel-bilagan. För mer information om tabellbilagan se *Kort om statistiken*.

Teckenförklaring

–	Noll
0	Mindre än 0,5
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges

Doktorandnybörjare

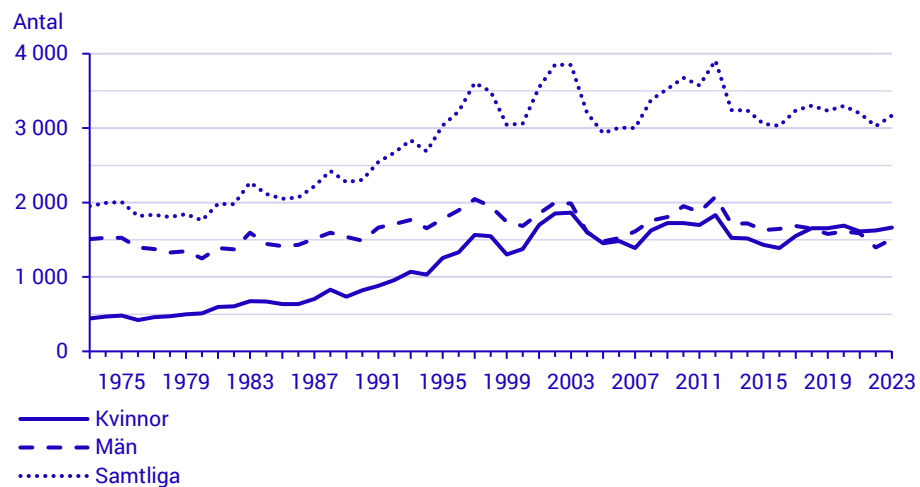
Doktorandnybörjare blir doktoranden det kalenderhalvår hon eller han för första gången rapporteras med en aktivitet om minst 1 procent. Även de som är antagna till studier mot licentiatexamen räknas in i gruppen doktorandnybörjare.

Fler doktorandnybörjare

Antalet nybörjare bland doktoranderna 2023 var 3 170, en ökning med 150 personer jämfört med föregående år. Antalet kvinnor var 40 fler och antalet män var 110 fler än 2022.

Uppgifterna om doktorandnybörjare revideras varje år på grund av att det vid lärosätena sker en viss eftersläpning i rapporteringen. Antalet doktorandnybörjare 2022 har reviderats och cirka 110 har tillkommit vid efterrapportering. Det är mycket sannolikt att antalet för 2023 kommer att bli fler än 3 170.

Figur 1. Antal doktorandnybörjare kalenderåren 1973–2023 efter kön

Mellan 1973 och 1997 ökade antalet doktorandnybörjare från 1 950 till 3 610. I april 1998 förändrades reglerna om antagning till utbildning på forskarnivå med bland annat krav på finansiering för hela studietiden. Det ledde till en kraftig minskning av antalet doktorandnybörjare. Nedgången gällde inte alla forskningsämnesområden, utan det var framför allt inom *humaniora och konst och samhällsvetenskap* som antalet doktorandnybörjare minskade.

Perioden därefter, mellan 1999 och 2012, präglades av både upp- och nedgång bland doktorandnybörjarna – som minst 2 930 år 2005 och som mest 3 910 år 2012. Den stora nedgången efter åren 2002 och 2003 kan inte tydligt kopplas till en specifik förändring. En tolkning är att den hänger samman med en mer pressad ekonomisk situation vid lärosätena. Möjligen beror nedgången också på att lärosätena har omfördelat resurser från att anta nya doktorander till att anställa färdiga doktorer i någon form av postdoktoral meriteringsanställning.

Mellan 2012 och 2013 minskade antalet doktorandnybörjare kraftigt. Både de svenska och de utländska doktorandnybörjarna blev färre. En möjlig delförklaring till det minskade antalet utländska doktorandnybörjare är studieavgiftsreformen som har lett till att antalet inresande studenter på avancerad nivå har minskat. Eftersom det är en rekryteringsväg till forskarutbildningen kan studieavgiftsreformen ha påverkat antalet utländska doktorandnybörjare på forskarnivå. En annan delförklaring är att det 2012 antogs 200 doktorandnybörjare till forskarskolor för yrkesverksamma lärare, men någon sådan antagning skedde inte 2013.

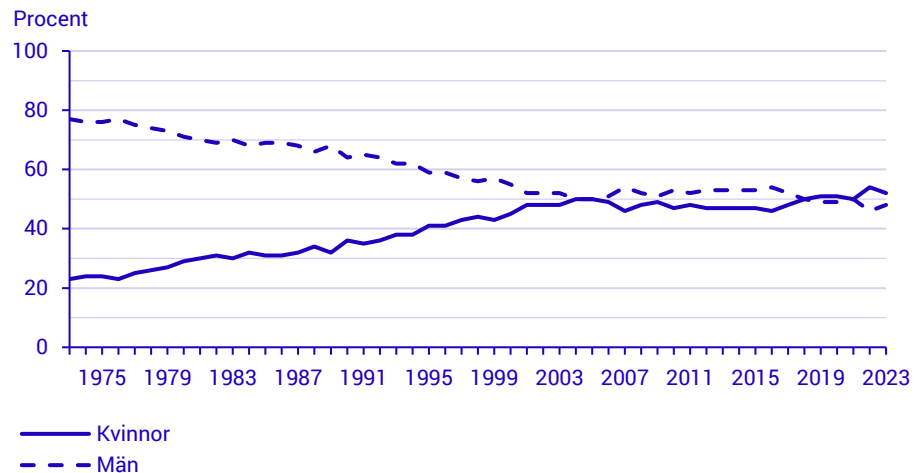
Mellan 2013 och 2023 har antalet varierat mellan 3 030 och 3 300 doktorandnybörjare. Lägst var antalet under 2022 med 3 030 doktorandnybörjare. Under

2023 ökade antalet till 3 170 doktorandnybörjare. Preliminärt kommer antalet under 2023 bli ännu högre med förväntad efterrapportering.

Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjarna

År 2023 var 52 procent av doktorandnybörjarna kvinnor och 48 procent män. Andelen kvinnor minskade med 2 procentenheter jämfört med 2022. Från 1973 till 2023 har andelen kvinnor ökat från 23 till 52 procent.

Figur 2. Andel kvinnor och män bland doktorandnybörjare kalenderåren 1973–2023

Fyra av tio doktorandnybörjare är utländska

Uppgifter om utländska doktorandnybörjare finns från och med 1997. Antalet har blivit fler över tiden och påverkar den nationella bilden av såväl doktorandnybörjare som doktorander och examina på forskarnivå.

Med utländska doktorandnybörjare avses personer från andra länder som är antagna till och bedriver utbildning på forskarnivå i Sverige. De har alltså kommit till Sverige i syfte att genomgå en forskarutbildning. Se avsnittet *Kort om statistiken* för fullständig redovisning av vilka som inkluderas i gruppen utländska doktorander.

År 2023 fanns det 1 310 utländska doktorandnybörjare och de utgjorde 41 procent av alla doktorandnybörjare. Bland det totala antalet kvinnor och män var 35 procent av kvinnorna och 48 procent av männen utländska doktorandnybörjare.

Tabell 1. Doktorandnybörjare och därav utländska doktorandnybörjare kalenderåren 2014–2023 efter kön

Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Samtliga	3 230	3 050	3 030	3 230	3 300	3 230	3 300	3 200	3 020	3 170
Därav utl. nyb.	1 300	1 170	1 190	1 330	1 360	1 310	1 300	1 310	1 240	1 310
Andel (%) utl. nyb. av alla nyb.	40	38	39	41	41	40	39	41	41	41
Kvinnor	1 510	1 430	1 390	1 550	1 650	1 660	1 690	1 610	1 630	1 660
Därav utl. nyb.	510	470	470	570	620	600	590	600	610	580
Andel (%) utl. nyb. av alla nyb. kv.	33	33	34	37	38	36	35	37	37	35
Män	1 710	1 620	1 650	1 680	1 650	1 570	1 610	1 580	1 400	1 510
Därav utl. nyb.	800	700	720	760	740	710	710	710	640	730
Andel (%) utl. nyb. av alla nyb. män	46	43	44	45	45	45	44	45	46	48

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. Inkluderar endast doktorandnybörjare under 65 år.

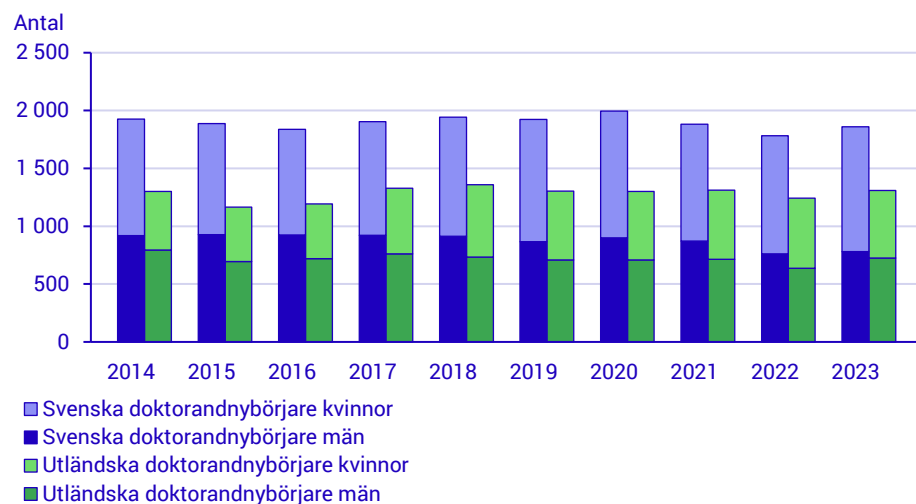
Antalet utländska doktorandnybörjare har varit på ungefär samma nivå sedan 2014. Under 2015 och 2016 var däremot antalet på en något lägre nivå. Även de svenska doktorandnybörjarna var färre under de åren.

Bland de utländska doktorandnybörjarna 2023 var 45 procent kvinnor och 55 procent män. Andelen kvinnor har ökat och andelen män minskat med 6 procentenheter under de senaste tio åren.

Bland de svenska doktorandnybörjarna 2023 var 58 procent kvinnor och 42 procent män. Andelen kvinnor har ökat och andelen män minskat med 6 procentenheter under de senaste tio åren.

Figur 3. Antal svenska respektive utländska doktorandnybörjarna kalenderåren 2014–2023 efter kön

Inkluderar endast doktorandnybörjare under 65 år.

Flest doktorandnybörjare inom medicin och hälsovetenskap

Ungefär 1 140 av de 3 170 doktorandnybörjarna 2023 studerade inom *medicin och hälsovetenskap* vilket var det forskningsämnesområde som hade flest doktorandnybörjare. *Medicin och hälsovetenskap* var också det forskningsämnesområde som var i särklass vanligast bland kvinnorna med 720 doktorandnybörjare 2023. Även bland männen var det flest doktorandnybörjare inom *medicin och hälsovetenskap* (420).

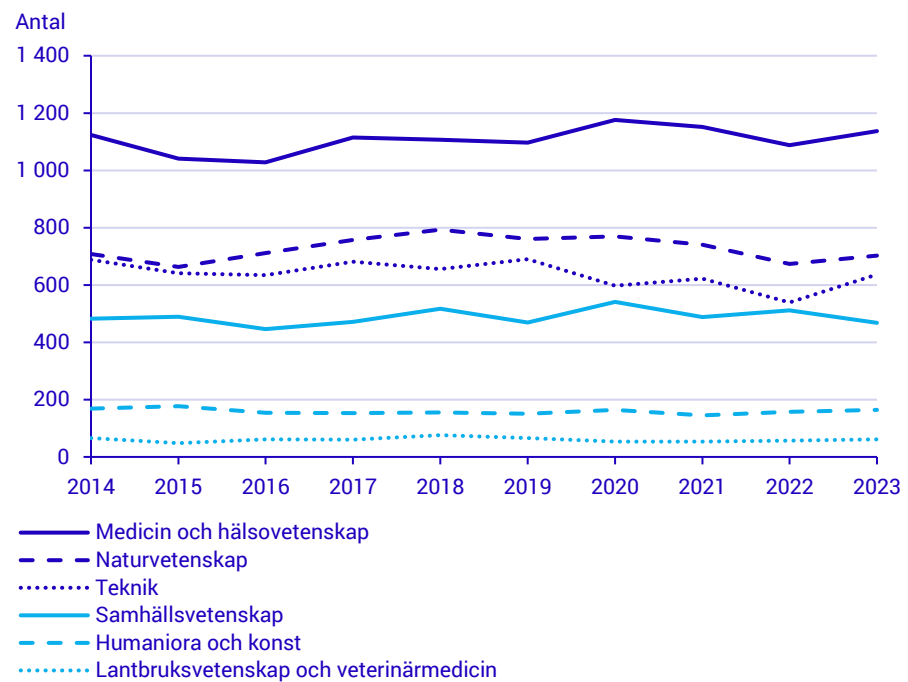
Tabell 2. Doktorandnybörjare kalenderåren 2014 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2014			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	3 240	1 520	1 720	3 170	1 660	1 510
Naturvetenskap	710	240	470	700	290	410
Teknik	690	230	460	640	230	410
Medicin och hälsovetenskap	1 120	660	470	1 140	720	420
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	70	40	30	60	40	30
Samhällsvetenskap	480	260	230	470	290	180
Humaniora och konst	170	100	70	160	100	60

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. För uppgifter om antalet doktorandnybörjare efter forskningsämnesområde för samtliga år under perioden 2014–2023 hänvisas till bilagetabell 3 i separat tabellbilaga.

Jämfört med tio år tidigare har antalet doktorandnybörjare minskat något inom alla forskningsämnesområden utom inom *medicin och hälsovetenskap* som ökat. Den största minskningen har skett inom *teknik*, som har minskat med 50 doktorandnybörjare sedan 2014.

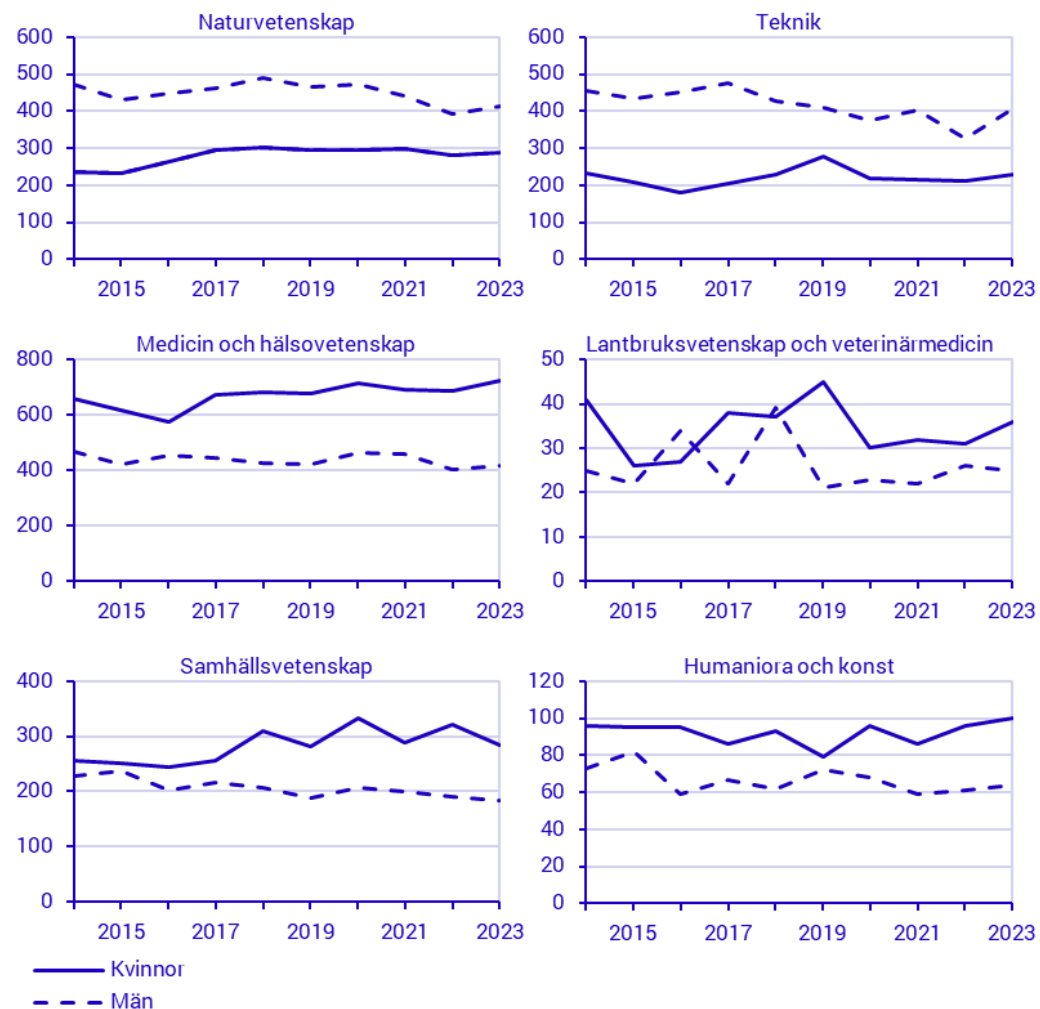
Figur 4. Antal doktorandnybörjare kalenderåren 2014–2023 efter forskningsämnesområde

Antalet nybörjare inom medicin och hälsvetenskap ökar bland kvinnor

Sedan 2014 har antalet kvinnor ökat inom samtliga forskningsämnesområden med undantag av *lantbruksvetenskap* och *veterinärmedicin* som minskat. Störst var ökningen inom *medicin och hälsvetenskap*. År 2023 var antalet kvinnor 720 jämfört med 660 tio år tidigare. Antalet män har genomgående minskat med undantag av *lantbruksvetenskap* och *veterinärmedicin* som varit oförändrat. Sedan 2014 har antalet män inom *naturvetenskap* minskat med 60 doktorandnybörjare medan antalet kvinnor ökat med 60.

Figur 5. Antal doktorandnybörjare kalenderåren 2014–2023 efter forskningsämnesområde och kön

Flest utländska doktorandnybörjare inom naturvetenskap

Av de 1 310 utländska doktorandnybörjarna 2023 studerade flest inom forskningsämnesområdet *naturvetenskap* – 440 doktorandnybörjare. Inom *teknik* var antalet 370. Det tredje vanligaste forskningsämnesområdet var *medicin och hälsovetenskap* med 250 utländska doktorandnybörjare. Inom *naturvetenskap* och *teknik* var mer än hälften av samtliga doktorandnybörjare utländska doktorander.

Inom *naturvetenskap* och *teknik* fanns det fler utländska än svenska doktorandnybörjare, både bland kvinnor och män. Inom *naturvetenskap* var andelen utländska doktorandnybörjare 61 procent bland kvinnor och 64 procent bland män. Inom *teknik* var andelen utländska doktorandnybörjare 56 procent bland kvinnor och 60 procent bland män.

Tabell 3. Antal utländska doktorandnybörjare och deras andel av samtliga doktorandnybörjare kalenderåret 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	Samtliga doktorandnybörjare			Antal utländska doktorandnybörjare			Andel (%) utländska nybörjare av samtliga doktorandnybörjare		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Totalt	3 170	1 660	1 510	1 310	580	730	41	35	48
Naturvetenskap	700	290	410	440	180	270	63	61	64
Teknik	640	230	410	370	130	250	59	56	60
Medicin och hälsovetenskap	1 140	720	420	250	160	100	22	22	23
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	60	40	30	30	10	20	48	36	64
Samhällsvetenskap	470	290	180	150	80	70	33	28	40
Humaniora och konst	160	100	60	60	30	30	35	29	44

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. Inkluderar endast utländska doktorandnybörjare under 65 år.

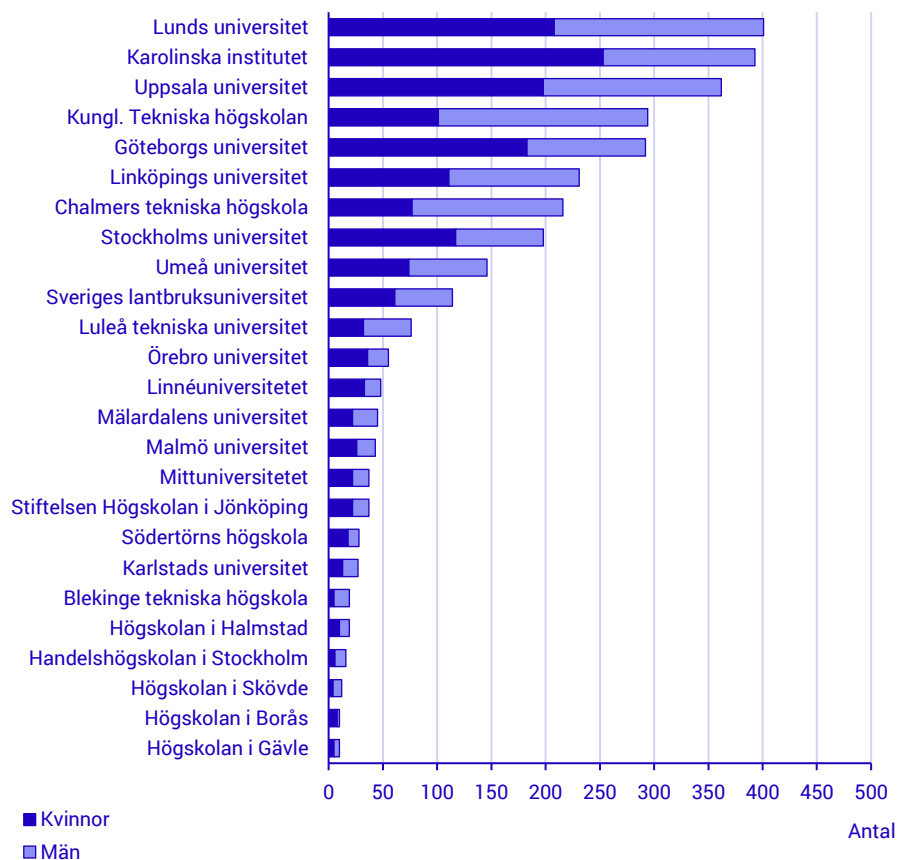
Fortsatt flest doktorandnybörjare vid Lunds universitet

Det fanns doktorandnybörjare vid 32 av 36 lärosäten med examenstillstånd på forskarnivå 2023. Undantagen var Högskolan Kristianstad, Enskilda Högskolan Stockholm, Marie Cederschiöld högskola och Konstfack. Antalet doktorandnybörjare var högst vid Lunds universitet med 400. Fler än 300 doktorandnybörjare hade även Karolinska institutet och Uppsala universitet med 390 respektive 360. Antalet doktorandnybörjare ökade mest vid Kungl. Tekniska högskolan med 80 fler jämfört med året innan. Vid Umeå universitet minskade antalet mest, det var 30 färre doktorandnybörjare än 2022. Se bilagetabell 4 i separat tabellbilaga som innehåller redovisning efter lärosäte samt efter forskningsämnesområde för de senaste tio åren.

Könsfördelningen bland doktorandnybörjarna varierade mellan lärosätena. Variationen beror bland annat på ojämn könsfördelning inom vissa forskningsämnesområden. Det innebär att vid lärosäten där *teknik* dominerar, som vid Kungl. Tekniska högskolan och Chalmers tekniska högskola, var en stor andel män år 2023, 66 respektive 64 procent.

Figur 6. Antal doktorandnybörjare kalenderåret 2023 efter lärosäte och kön

Endast lärosäten med minst 10 nybörjare redovisas.

Flest utländska doktorandnybörjare vid Kungl. Tekniska högskolan

Det fanns flest utländska doktorandnybörjare, 190, vid Kungl. Tekniska högskolan 2023. Även vid Lunds universitet, Chalmers tekniska högskola, Karolinska institutet, Uppsala universitet och Stockholms universitet fanns minst 100 utländska doktorandnybörjare. Det största antalet kvinnor bland utländska doktorandnybörjare fanns vid Karolinska institutet med 90. Flest män fanns vid Kungl. Tekniska högskolan med 130.

Den största andelen utländska doktorandnybörjare, 79 procent, fanns vid Blekinge tekniska högskola.

Tabell 4. Antal utländska doktorandnybörjare och deras andel av samtliga doktorandnybörjare kalenderåret 2023 efter lärosäte och kön

Uppgifterna är sorterade efter andel utländska doktorandnybörjare. Ingen redovisning uppdelad på kön görs om antalet utländska doktorandnybörjare för det ena könet understiger 5. Högskolor som har färre än 5 utländska doktorandnybörjare ingår inte i tabellen.

Lärosäte	Samtliga doktorandnybörjare			Antal utländska doktorandnybörjare			Andel (%) utländska nybörjare av samtliga doktorandnybörjare		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	3 170	1 660	1 510	1 310	580	730	41	35	48
Blekinge tekniska högskola	20	10	10	20	79
Världssjöfartsuniversitetet	10	0	10	10	75
Kungl. Tekniska högskolan	290	100	190	190	60	130	64	61	65
Luleå tekniska universitet	80	30	40	50	20	30	63	69	59
Chalmers tekniska högskola	220	80	140	130	40	90	61	52	66
Handelshögskolan i Stockholm	20	10	10	10	56
Sveriges lantbruksuniversitet	110	60	50	60	30	30	52	43	62
Stockholms universitet	200	120	80	100	50	50	51	45	58
Karlstads universitet	30	10	10	10	10	10	41	38	43
Umeå universitet	150	70	70	60	20	40	39	30	49
Högskolan i Halmstad	20	10	10	10	37
Lunds universitet	400	210	190	150	80	70	37	37	37
Malmö universitet	40	30	20	20	10	10	37	27	53
Uppsala universitet	360	200	160	130	60	70	36	28	45
Södertörns högskola	30	20	10	10	36
Linköpings universitet	230	110	120	80	40	50	35	32	38
Linnéuniversitetet	50	30	20	20	10	10	33	33	33
Karolinska institutet	390	250	140	130	90	40	33	34	31
Mälardalens universitet	50	20	20	20	10	10	33	23	43
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	40	20	20	10	10	10	32	23	47
Göteborgs universitet	290	180	110	80	40	40	29	24	36
Mittuniversitetet	40	20	20	10	24
Örebro universitet	60	40	20	10	20

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. Inkluderar endast utländska doktorandnybörjare under 65 år.

De flesta av de utländska doktorandnybörjarna 2023 kom från Europa eller Asien. Det gäller både bland kvinnor och män. Det enskilt vanligaste landet var Kina med 180 doktorandnybörjare. Fler än 50 utländska doktorandnybörjare hade även Tyskland med 120, Indien med 90, Italien med 80 och Iran med 60. Se även bilagetabell 19 i separat tabellbilaga som innehåller ytterligare uppgifter om land och kön bland utländska doktorandnybörjare. Det saknades uppgift om land för 9 procent av doktorandnybörjarna och de redovisas i kategorin okänt geografiskt område. De flesta av dem kommer troligen från Norden och EU.

Tabell 5. Antal utländska doktorandnybörjare kalenderåren 2014 och 2023 efter geografiskt område och kön

Ingen redovisning görs där antalet utländska doktorandnybörjare understiger 5.

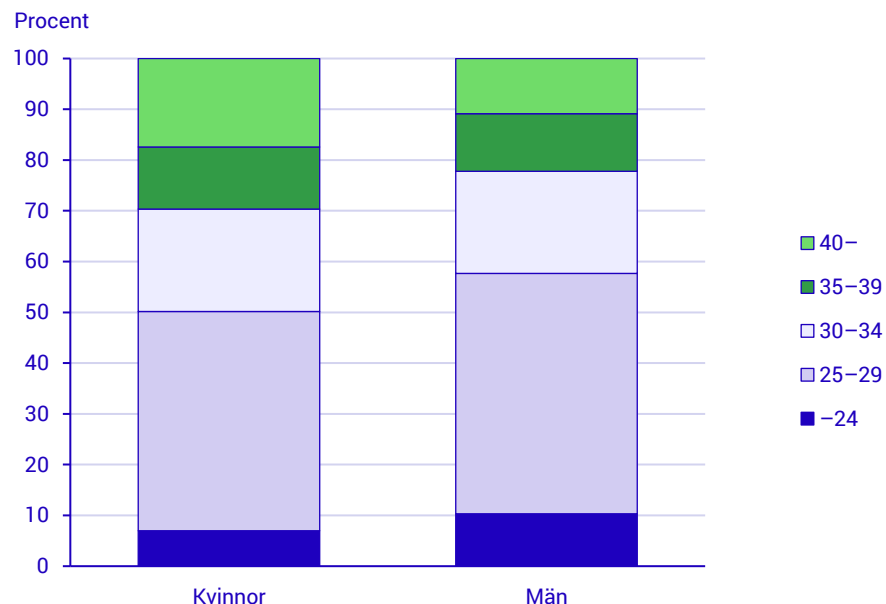
Geografiskt område	2014			2023		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Samtliga	1 300	510	800	1 310	580	730
Europa	490	220	270	550	270	280
Asien	470	150	320	480	200	280
Afrika	90	20	70	60	30	30
Nordamerika	60	30	40	60	30	30
Sydamerika	80	30	50	50	20	30
Oceanien	10	..	10	10
Okänt	110	50	60	120	40	80

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. Inkluderar endast utländska doktorandnybörjare under 65 år.

Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjare över 40 år

År 2023 var det vanligast att doktorandnybörjarna var mellan 25–29 år. 43 procent av kvinnorna och 47 procent av männen fanns i det åldersintervallet. Andelen doktorandnybörjare som var 40 år eller äldre var 17 procent bland kvinnorna och 11 procent bland männen.

Figur 7. Åldersfördelning bland doktorandnybörjare kalenderåret 2023 efter kön

Något högre medianålder bland kvinnliga doktorandnybörjare

Medianåldern för doktorandnybörjare 2023 var 29 år. Kvinnornas medianålder var 29 år och männens var 28 år. Jämfört med tio år tidigare var medianåldern ett år högre för både kvinnor och män.

Medianåldern varierar mellan olika forskningsämnesområden. År 2023 var doktorandnybörjarnas medianålder högst inom *medicin och hälsovetenskap* med 32 år. De yngsta doktorandnybörjarna fanns inom *naturvetenskap* där medianåldern var 26 år.

Tabell 6. Medianålder för doktorandnybörjare kalenderåren 2014 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2014			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	29	30	29	29	29	28
Naturvetenskap	27	27	27	26	26	26
Teknik	27	27	27	27	27	27
Medicin och hälsovetenskap	32	33	32	32	33	32
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	32	31	34	31	30	31
Samhällsvetenskap	31	31	31	31	32	31
Humaniora och konst	30	31	30	31	31	31

Antalet antagna till studier mot licentiatexamen fortsatt lågt

Från och med våren 2002 har det varit möjligt för lärosätena att anta doktorander till studier som leder fram till licentiatexamen. Det är också möjligt för doktorander som är antagna till studier mot doktorsexamen att avsluta med en licentiatexamen och den möjligheten har funnits både före och efter 2002.

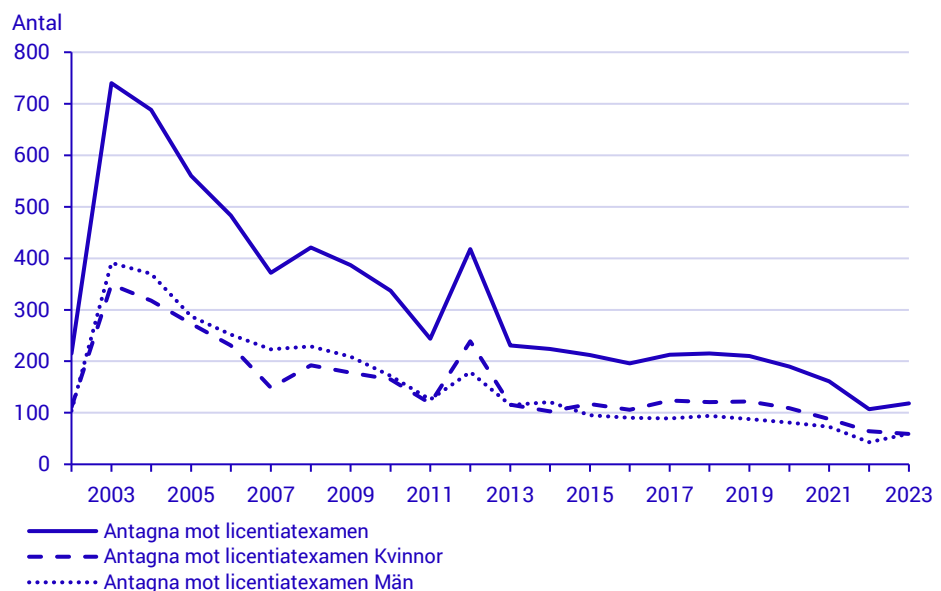
År 2023 var det 120 personer som för första gången antogs till studier mot licentiatexamen. Jämfört med 2003, när antalet antagna var flest, minskade antalet 2023 med cirka 620.

Ökningen 2012 kan förklaras av regeringens satsning på forskarskolor för yrkesverksamma lärare dit 200 antogs. Utbildningen skulle leda fram till en licentiatexamen. Liknande satsningar gjordes även 2008, 2014 och 2018 vilka inte ledde till någon större ökning av det totala antalet antagna mot licentiatexamen.

Det totala antalet för första gången antagna till utbildning på forskarnivå som även inkluderar studier mot en doktorsexamen var 3 130 år 2023, varav 1 640 kvinnor och 1 490 män. För mer detaljerad redovisning av antalet för första gången antagna till studier mot licentiatexamen och antagna till utbildning på forskarnivå hänvisas till figur 8 i separat tabellbilaga.

Figur 8. Antal för första gången antagna till studier mot licentiatexamen 2002–2023

Ett fåtal för första gången antagna till licentiatexamen kan ha en tidigare antagning mot doktorsexamen och ingår då inte i det totala antalet för första gången antagna samma år.

Av de 120 för första gången antagna mot licentiatexamen 2023 fanns flest vid Kungl. Tekniska högskolan, drygt 30. Lärosäten som hade 10 eller fler doktorander för första gången antagna till licentiatexamen var Stiftelsen Högskolan i Jönköping och Mittuniversitetet. Se även bilagetabell 6 i separat tabellbilaga som innehåller ytterligare uppgifter om antalet för första gången antagna till en licentiatexamen efter forskningsämnesområde och lärosäte för perioden 2020–2023.

Studiefinansiering: Sju av tio doktorandnybörjare hade doktorandanställning

Det vanligaste sättet för doktorandnybörjare att finansiera utbildningen på forskarnivå var genom anställning som doktorand. År 2023 hade 72 procent av doktorandnybörjarna den försörjningen, 70 procent bland kvinnor och 73 procent bland män. Anställning som doktorand har blivit allt vanligare bland doktorandnybörjarna under de senaste åren. En viktig förklaring är att först avvecklade lärosäten utbildningsbidraget till förmån för doktorandanställning. År 2017 avskaffade regeringen utbildningsbidraget helt för doktorandnybörjare. Doktorandnybörjare med doktorandanställning har ökat successivt från 52 procent 2014 till 72 procent 2023.

År 2023 finansierade 25 procent av doktorandnybörjarna sina forskarstudier med en anställning utanför högskolan med anknytning till utbildningen. Det var doktorander med en anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal, företagsdoktorander och annan anställning utanför högskolan.

Tabell 7. Andel doktorandnybörjare kalenderåren 2014, 2022 och 2023 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på antalet individer

Doktorandnybörjare kan under året ha fler än en finansieringstyp, vilket innebär att radsummorna kan bli större än 100 procent.

Studiefinansiering	2014			2022			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Doktorandanställning (DTJ)	52	50	54	70	70	70	72	70	73
Annan anställning inom högskolan (HTJ)	6	7	5	2	2	3	2	2	2
Bidrag från SIDA (BSL)	–	–	–	1	1	1	0	0	0
Utbildningsbidrag (UBB)	11	12	11	0	0	0	0	0	–
Företagsdoktorand (FTG)	6	3	8	5	4	7	5	4	7
Anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal (USL)	11	12	10	15	16	13	16	19	13
Annan anställning utanför högskolan (AUH)	8	12	5	3	4	2	4	5	3
Stipendier (STP)	9	9	10	4	4	4	3	3	3
Övrigt (OVR)	5	6	4	2	2	3	1	1	2

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandnybörjarens aktivitets- och finansieringsgrad) var det 77 procent av doktorandnybörjarna som hade en anställning som doktorand under 2023. Det var 5 procentenheter högre än när beräkningen baseras på antalet personer (se tabell 7). År 2014 var motsvarande andel 56 procent. Det var lika stor andel kvinnor och män som hade en anställning som doktorand under 2023.

Under den senaste tioårsperioden har andelen doktorandnybörjare med utbildningsbidrag minskat från 11 procent 2014 till att knappt någon doktorandnybörjare hade den finansieringstypen 2023.

Tabell 8. Andel doktorandnybörjare kalenderåren 2014, 2022 och 2023 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorandnybörjare kan under året ha fler än en finansieringstyp.

Studiefinansiering	2014			2022			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Doktorandanställning (DTJ)	56	55	56	75	75	75	77	77	77
Annan anställning inom högskolan (HTJ)	4	4	3	1	1	2	1	1	1
Bidrag från SIDA (BSL)	–	–	–	1	1	1	0	0	0
Utbildningsbidrag (UBB)	11	12	11	0	0	0	0	0	–
Företagsdoktorand (FTG)	5	3	7	5	3	6	5	4	7
Anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal (USL)	6	6	5	9	10	7	9	11	8
Annan anställning utanför högskolan (AUH)	6	8	4	3	3	2	3	3	3
Stipendier (STP)	10	10	11	5	5	5	3	3	4
Övrigt (OVR)	3	3	3	2	1	2	1	1	1

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Ökning av doktorandanställningar bland utländska doktorandnybörjare

Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandnybörjarens aktivitets- och finansieringsgrad) var det 87 procent av de utländska doktorandnybörjarna som hade en anställning som doktorand 2023. Jämfört med 2014 har den andelen ökat med 34 procentenheter. En viktig förklaring till den kraftiga ökningen är som nämnts att lärosätena successivt har avskaffat utbildningsbidraget och erbjudit doktorandnybörjarna anställning som doktorand istället. Det är en högre andel av de utländska doktorandnybörjarna som har en doktorandanställning än bland de svenska doktoranderna (69 procent). Det gäller både bland kvinnor och män.

Stipendier är vanligare bland utländska doktorandnybörjare än bland de svenska. Den andel av de utländska doktorandnybörjarna som har sin studiefinansiering via stipendier minskade dock mellan 2014 och 2023, från 20 till 4 procent.

Tabell 9. Andel utländska doktorandnybörjare kalenderåren 2014, 2022 och 2023 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorandnybörjare kan under året ha fler än en finansieringstyp.

Inkluderar endast utländska doktorandnybörjare under 65 år.

Studiefinansiering	2014			2022			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Doktorandanställning (DTJ)	53	50	55	81	82	79	87	88	86
Annan anställning inom högskolan (HTJ)	5	5	4	2	1	2	1	1	1
Bidrag från SIDA (BSL)	–	–	–	2	1	2	1	1	1
Utbildningsbidrag (UBB)	12	14	10	0	0	–	–	–	–
Företagsdoktorand (FTG)	4	3	4	4	3	4	4	2	5
Anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal (USL)	1	1	1	0	1	0	1	1	1
Annan anställning utanför högskolan (AUH)	4	4	3	2	2	2	2	2	2
Stipendier (STP)	20	20	19	8	9	8	4	4	5
Övrigt (OVR)	3	3	3	2	1	2	0	0	1

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Mindre vanligt med doktorandanställning inom medicin och hälsovetenskap

En majoritet av doktorandnybörjarna hade en anställning som doktorand inom samtliga forskningsämnesområden (heltidsekvivalenter). Störst andel nybörjare med doktorandanställning fanns inom *humaniora och konst* där 98 procent av kvinnorna och 96 procent av männen hade en doktorandanställning. Lägst andel fanns inom *medicin och hälsovetenskap* där 56 procent av kvinnorna och 48 procent av männen hade en anställning som doktorand. Inom *medicin och hälsovetenskap* var det istället 32 procent (30 procent bland kvinnor och 35 procent bland män) som hade en anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal, vilket är en följd av att många kombinerar sin utbildning på forskarnivå med en anställning inom hälso- och sjukvård.

Företagsdoktorander var vanligast förekommande inom *teknik* där 12 procent av doktorandnybörjarna finansierade sina studier på det viset.

Tabell 10. Andel doktorandnybörjare kalenderåret 2023 efter finansieringstyp samt forskningsämnesområde och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorandnybörjare kan under året ha fler än en finansieringstyp. Utbildningsbidrag redovisas inte eftersom de är så få.

Kön	Studiefinansiering i procent 2023, heltidsekvivalenter								
	Forskningsämnesområde	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Bidrag från SIDA	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan med forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
Samtliga		77	1	0	5	9	3	3	1
Naturvetenskap		92	1	0	5	–	1	1	–
Teknik		84	1	0	12	–	0	1	1
Medicin och hälsovetenskap		53	2	–	2	32	7	3	2
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		77	0	5	7	–	6	2	3
Samhällsvetenskap		83	1	1	3	0	2	10	0
Humaniora och konst		97	1	–	1	–	1	1	–
Kvinnor		77	1	0	4	11	3	3	1
Naturvetenskap		94	0	–	3	–	1	1	–
Teknik		86	2	1	9	–	0	1	1
Medicin och hälsovetenskap		56	2	–	2	30	6	2	1
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		81	0	5	5	–	9	–	–
Samhällsvetenskap		85	1	0	3	0	3	8	–
Humaniora och konst		98	–	–	1	–	1	–	–
Män		77	1	0	7	8	3	4	1
Naturvetenskap		90	1	0	6	–	1	1	–
Teknik		83	1	–	13	–	0	1	1
Medicin och hälsovetenskap		48	1	–	2	35	8	4	2
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		70	–	5	9	–	3	6	8
Samhällsvetenskap		79	1	1	5	–	1	12	1
Humaniora och konst		96	1	–	–	–	1	1	–

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper. Uppgifter om antalet doktorandnybörjare, baserat på individer, efter finansieringstyp och forskningsämnesområde finns i bilagetabell 5 i separat tabellbilaga.

Hög andel anställda som doktorand vid Chalmers tekniska högskola

För lärosäten med minst 50 doktorandnybörjare var andelen med en anställning som doktorand störst vid Chalmers tekniska högskola, där 95 procent av kvinnorna och 92 procent av männen hade en doktorandanställning. Vid Karolinska institutet hade en jämförelsevis liten andel, 57 procent, anställning som doktorand. Där hade istället 28 procent anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal. Det fanns mindre lärosäten med en större andel med doktorandanställning som inte redovisas i tabell 11. Se bilagetabell 5 i separat tabellbilaga.

Vid Handelshögskolan i Stockholm finansierade 88 procent av doktorandnybörjare 2023 sina studier med stipendier. Där fanns 16 doktorandnybörjare.

Tabell 11. Andel doktorandnybörjare kalenderåret 2023 efter finansieringstyp och lärosäte. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorandnybörjare kan under året ha fler än en finansieringstyp. Utbildningsbidrag redovisas inte eftersom de är så få.

Kön	Studiefinansiering i procent 2023, heltidsekvivalenter							
	Lärosäte ¹	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Bidrag från SIDA	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan med forsk.-anknytning	Stipendier
Samtliga	77	1	0	5	9	3	3	1
Uppsala universitet	82	1	1	4	10	1	1	0
Lunds universitet	71	0	–	6	15	3	5	1
Göteborgs universitet	75	0	–	1	17	5	1	0
Stockholms universitet	88	–	–	1	–	1	9	–
Umeå universitet	76	0	–	3	10	10	1	0
Linköpings universitet	71	2	–	6	14	4	–	3
Karolinska institutet	57	3	–	2	28	5	4	1
Kungl. Tekniska högskolan	85	0	–	11	–	0	3	0
Chalmers tekniska högskola	93	0	–	7	–	0	–	–
Luleå tekniska universitet	92	–	2	5	–	–	–	–
Sveriges lantbruksuniversitet	81	1	5	7	–	3	1	2
Örebro universitet	69	–	–	3	22	6	–	–
Kvinnor	77	1	0	4	11	3	3	1
Uppsala universitet	84	1	–	3	12	0	1	–
Lunds universitet	73	1	–	5	16	2	4	1
Göteborgs universitet	77	1	–	1	16	5	0	0
Stockholms universitet	89	–	–	1	–	2	8	–
Umeå universitet	72	0	–	4	8	13	2	0
Linköpings universitet	70	2	–	3	16	6	–	4
Karolinska institutet	55	3	–	3	29	5	4	1
Kungl. Tekniska högskolan	88	–	–	9	–	0	3	–
Chalmers tekniska högskola	95	0	–	5	–	–	–	–
Luleå tekniska universitet	94	–	6	–	–	–	–	–
Sveriges lantbruksuniversitet	85	0	5	5	–	5	–	–
Örebro universitet	70	–	–	3	22	5	–	–
Män	77	1	0	7	8	3	4	1
Uppsala universitet	80	2	1	4	9	1	2	1
Lunds universitet	69	–	–	6	14	4	6	1
Göteborgs universitet	73	–	–	2	18	6	1	–
Stockholms universitet	87	–	–	2	–	–	11	–
Umeå universitet	80	–	–	1	12	7	–	–
Linköpings universitet	73	2	–	8	12	2	–	3
Karolinska institutet	62	3	–	1	26	4	3	1
Kungl. Tekniska högskolan	83	0	–	13	–	0	4	0
Chalmers tekniska högskola	92	–	–	8	–	1	–	–
Luleå tekniska universitet	91	–	–	9	–	–	–	–
Sveriges lantbruksuniversitet	75	1	6	10	–	1	3	4
Örebro universitet	67	–	–	5	22	6	–	–

¹ Endast lärosäten med fler än 50 doktorandnybörjare kalenderåret 2023 ingår i tabellen. Totalsummorna avser däremot samtliga lärosäten med doktorandnybörjare kalenderåret 2023.

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Påbörjad forskarutbildning i årskullarna 1956–1993

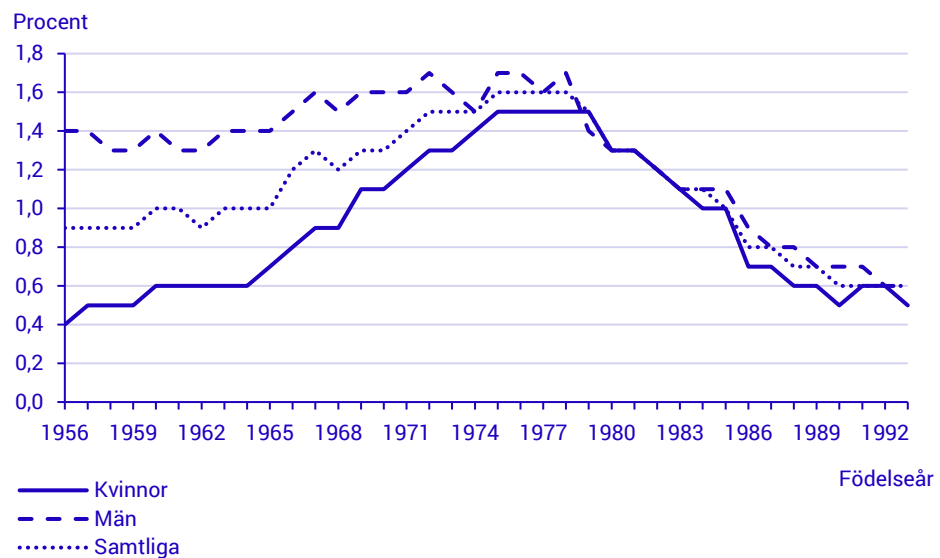
I det här avsnittet redovisas uppgifter om hur stor andel i olika födelsekullar som har påbörjat högskolestudier på forskarnivå i Sverige senast det år de fyllde 30. För att ingå i populationen ska man ha varit folkbokförd både vid 12 och 25 års ålder.

Andelen som påbörjar forskarutbildning till och med 30 års ålder fortsatt låg

De årskullar som har påbörjat forskarutbildningen senast vid 30 års ålder och som ingår i den här redovisningen föddes 1956–1993. Andelen var störst, 1,6 procent, för årskullarna födda 1975–1978. I senare årskullar har andelen minskat och har legat på 0,6 procent i årskullarna födda 1990–1993.

Andelen med påbörjad forskarutbildning var större för männen än för kvinnorna i de äldre årskullarna födda 1956–1978. Andelen bland män varierade under perioden mellan 1,3 och 1,7 procent. Bland kvinnor varierade andelen mellan 0,4 och 1,5 procent. För årskullarna födda 1979 och senare har andelen med påbörjad forskarutbildning varit helt jämn eller något högre för männen. I årskullen som senast fyllde 30 år var det 0,5 procent av kvinnorna och 0,6 procent av männen som påbörjat en forskarutbildning.

Figur 9. Andel med påbörjad forskarutbildning vid 30 års ålder för årskullar födda 1956–1993 efter kön

Doktorander

Här övergår rapporten till att handla om den totala doktorandpopulationen. I den ingår studerande och antagna till licentiatexamen såväl som doktorsexamen. Med doktorander avses här endast de som var aktiva, det vill säga de som hade minst 1 procents aktivitet.

Doktorandnybörjarna som beskrevs i föregående avsnitt är en delmängd av doktorandpopulationen och ingår följaktligen i all redovisning som avser doktorander.

Doktorander redovisas för hösten (andra kalenderhalvåret), till skillnad från doktorandnybörjare och examinerade som redovisas per kalenderår. Anledningen till att doktorander redovisas för hösten är att antalet doktorander som är aktiva samtidigt överskattas om de mäts per år.

Under ett år finns både ett inflöde (doktorandnybörjare) och ett utflöde (examinerade) av doktorander.

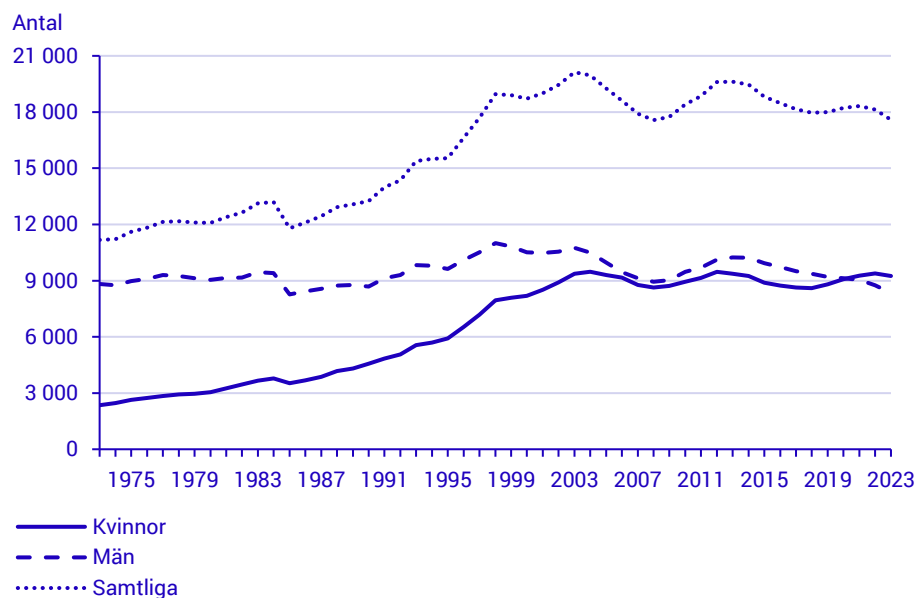
Antalet doktorander sannolikt oförändrat

Under hösten 2023 var antalet aktiva doktorander 17 600, varav 9 250 kvinnor och 8 350 män. Preliminärt minskade antalet kvinnor med 130 och antalet män med 400 jämfört med hösten 2022.

Uppgifterna om doktoranderna kommer att revideras på grund av att det vid lärosätena sker en viss eftersläpning i rapporteringen. När antalet doktorander för hösten 2022 reviderades tillkom 680 personer vid efterrapporteringen. Sannolikt är antalet doktorander 2023 ungefär detsamma som 2022.

Figur 10. Antal doktorander hösten 1973–2023 efter kön

Statistiken lades om från och med höstterminen 1985. Det var flera ändringar som ledde till att antalet aktiva doktorander blev färre. En förändring var att doktorander räknades som aktiva doktorander med en aktivitet om minst 1 procent eller mer jämfört med 10 procent före 1985.

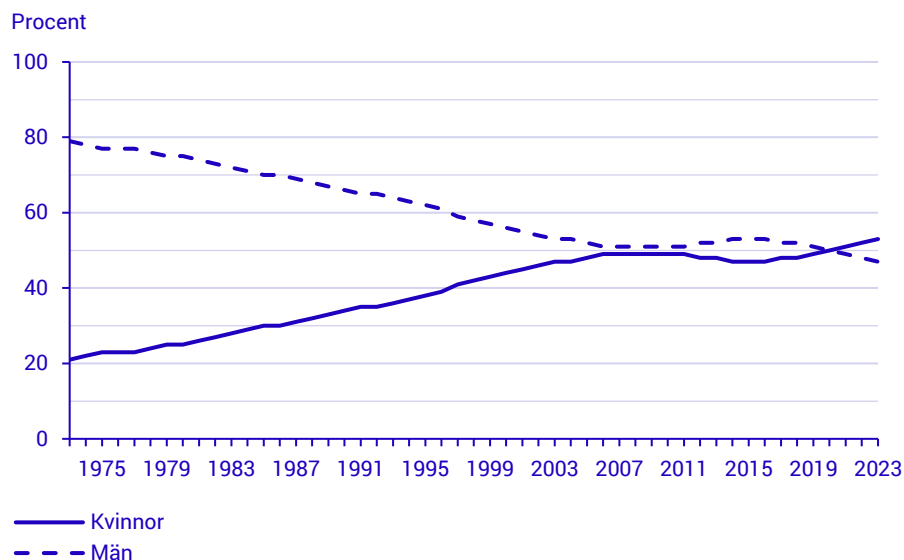
Under 1970-talet och första hälften av 1980-talet var tillväxten ungefär 2 000 doktorander per år. År 1985 gjordes en omläggning av forskarutbildningsstatistiken som medförde att antalet aktiva doktorander blev färre. Se *Information om statistikens kvalitet: jämförbarhet över tiden* för mer information. Från 1986 fram till 1998 ökade antalet doktorander årligen. Antalet doktorander var som flest under hösten 2003 med 20 120 men minskade därefter under några år. Efter hösten 2008 ökade antalet, följt av en minskning från och med hösten 2014.

Från hösten 1973 till hösten 2023 har antalet kvinnor bland doktoranderna ökat från 2 350 till 9 250. Antalet män är, preliminärt, i stort sett oförändrat.

Jämn könsfördelning bland doktoranderna

Hösten 2023 var 53 procent av doktoranderna kvinnor och 47 procent män. Kvinnornas andel bland doktoranderna ökade med 1 procentenhet jämfört med hösten 2022. Andelen kvinnor har aldrig varit högre. Från hösten 1973 till hösten 2023 har andelen kvinnor ökat från 21 till 53 procent.

Figur 11. Andel kvinnor och män bland doktoranderna hösten 1973–2023

Drygt en tredjedel var utländska doktorander

Det internationella inslaget är stort i utbildningen på forskarnivå. De utländska doktoranderna utgjorde 37 procent av samtliga doktorander hösten 2023. Vid beräkning av andelen utländska doktorander bland samtliga doktorander inkluderas endast doktorander under 65 år, vilket innebär att antalet är något lägre än tidigare redovisning över antalet doktorander.

De utländska doktoranderna var 6 390 hösten 2023. Antalet kvinnor var 2 950 och antalet män 3 430. Sedan hösten 2014 har antalet kvinnor ökat och antalet män minskat bland de utländska doktoranderna. De utländska doktoranderna utgjorde 37 procent av samtliga doktorander hösten 2023. Andelen utländska doktorander var 32 procent bland kvinnorna och 41 procent bland männen. Se även bilagetabell 20 i separat tabellbilaga som innehåller ytterligare uppgifter om utländska doktorander efter land för de senaste tio åren.

Tabell 12. Samtliga aktiva doktorander och därav utländska doktorander hösten 2014–2023 efter kön

Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Samtliga	19 300	18 660	18 320	17 990	17 800	17 850	18 070	18 190	18 020	17 490
Därav utl. dokt.	6 660	6 610	6 530	6 450	6 440	6 470	6 560	6 650	6 600	6 390
Andel (%) utl. dokt. av alla dokt.	35	35	36	36	36	36	36	37	37	37
Kvinnor	9 170	8 820	8 660	8 570	8 520	8 740	9 010	9 210	9 330	9 200
Därav utl. dokt.	2 610	2 590	2 590	2 620	2 700	2 800	2 910	3 010	3 050	2 950
Andel (%) utl. dokt. av alla dokt.	29	29	30	31	32	32	32	33	33	32
Män	10 130	9 840	9 650	9 430	9 280	9 110	9 060	8 970	8 690	8 300
Därav utl. dokt.	4 050	4 020	3 950	3 830	3 750	3 660	3 650	3 640	3 550	3 430
Andel (%) utl. dokt. av alla dokt.	40	41	41	41	40	40	40	41	41	41

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. Inkluderar endast doktorander under 65 år, vilket innebär att antalet är något lägre än i tidigare redovisning över antalet doktorander.

Flest doktorander inom medicin och hälsovetenskap

Hösten 2023 fanns flest doktorander inom *medicin och hälsovetenskap*, 6 390 av de 17 600 doktoranderna studerade inom det forskningsämnesområdet. Lägst antal doktorander fanns inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*, med 300 doktorander.

Medicin och hälsovetenskap var det vanligast förekommande forskningsämnesområdet både bland kvinnor och män (3 960 respektive 2 430 doktorander).

Tabell 13. Doktorander hösten 2014 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

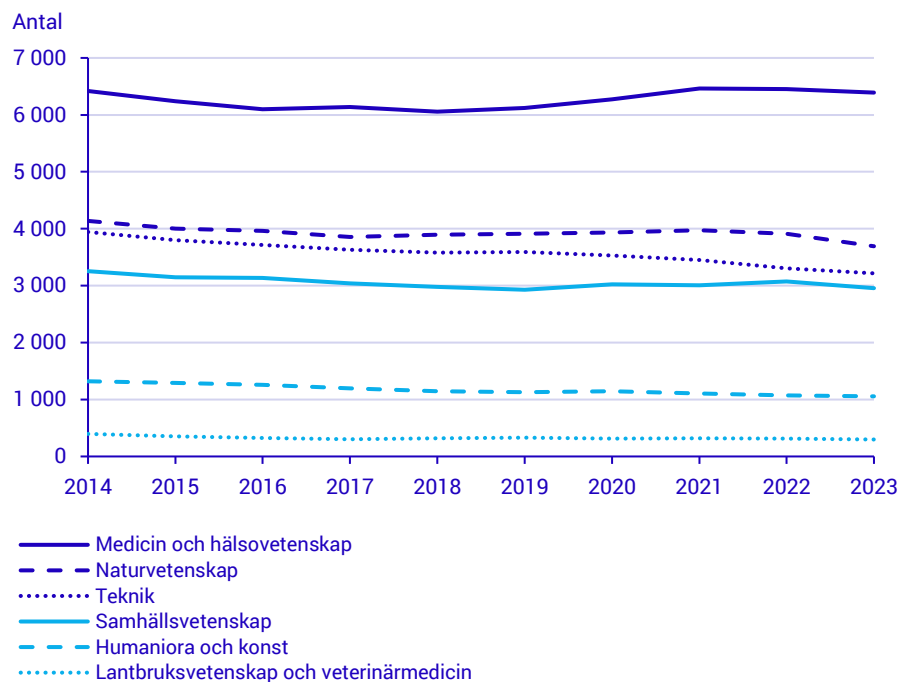
Forskningsämnesområde	Hösten 2014			Hösten 2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	19 460	9 240	10 220	17 600	9 250	8 350
Naturvetenskap	4 140	1 540	2 600	3 690	1 490	2 200
Teknik	3 940	1 170	2 780	3 220	1 180	2 040
Medicin och hälsovetenskap	6 420	3 710	2 710	6 390	3 960	2 430
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	400	230	170	300	180	120
Samhällsvetenskap	3 250	1 870	1 380	2 950	1 830	1 130
Humaniora och konst	1 320	720	600	1 060	620	440

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. För uppgifter om antalet doktorander efter forskningsämnesområde för samtliga år under perioden 2014–2023 hänvisas till bilagetabell 7 i separat tabellbilaga.

Antalet doktorander har minskat mest inom teknik

Antalet doktorander har minskat inom samtliga forskningsämnesområden under den senaste tioårsperioden. Den största minskningen har skett inom *teknik*, som har minskat med 730 doktorander sedan hösten 2014. Hösten 2023 var antalet 3 220 jämfört med 3 940 hösten 2014.

Figur 12. Antal doktorander hösten 2014–2023 efter forskningsämnesområde

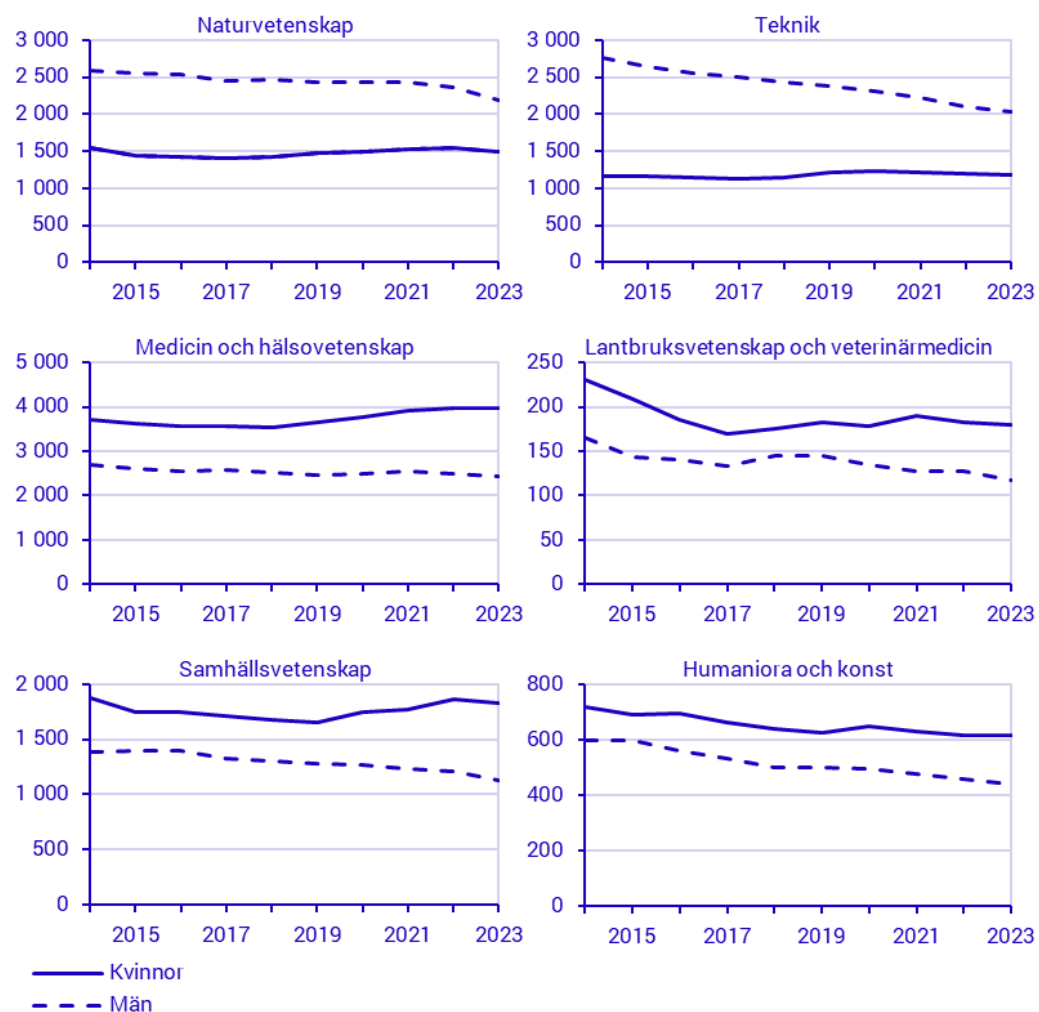

Stor minskning av män bland doktorander inom teknik

Sedan hösten 2014 har antalet män minskat inom samtliga forskningsämnesområden. Störst var minskningen inom *teknik* där antalet män minskat med 27 procent, från 2 780 hösten 2014 till 2 040 hösten 2023. Även inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* samt *humaniora och konst* har andelen doktorander minskat kraftigt.

Inom *teknik* har antalet kvinnor ökat något och är 10 fler hösten 2023 jämfört med hösten 2014. Även inom *medicin och hälsovetenskap* har antalet kvinnor ökat. Sedan hösten 2014 har antalet kvinnor ökat med 7 procent, från 3 710 hösten 2014 till 3 960 hösten 2023. Inom de övriga forskningsämnesområden har antalet kvinnor bland doktoranderna minskat.

Figur 13. Antal doktorander hösten 2014–2023 efter forskningsämnesområde och kön

Flest doktorander vid Lunds universitet

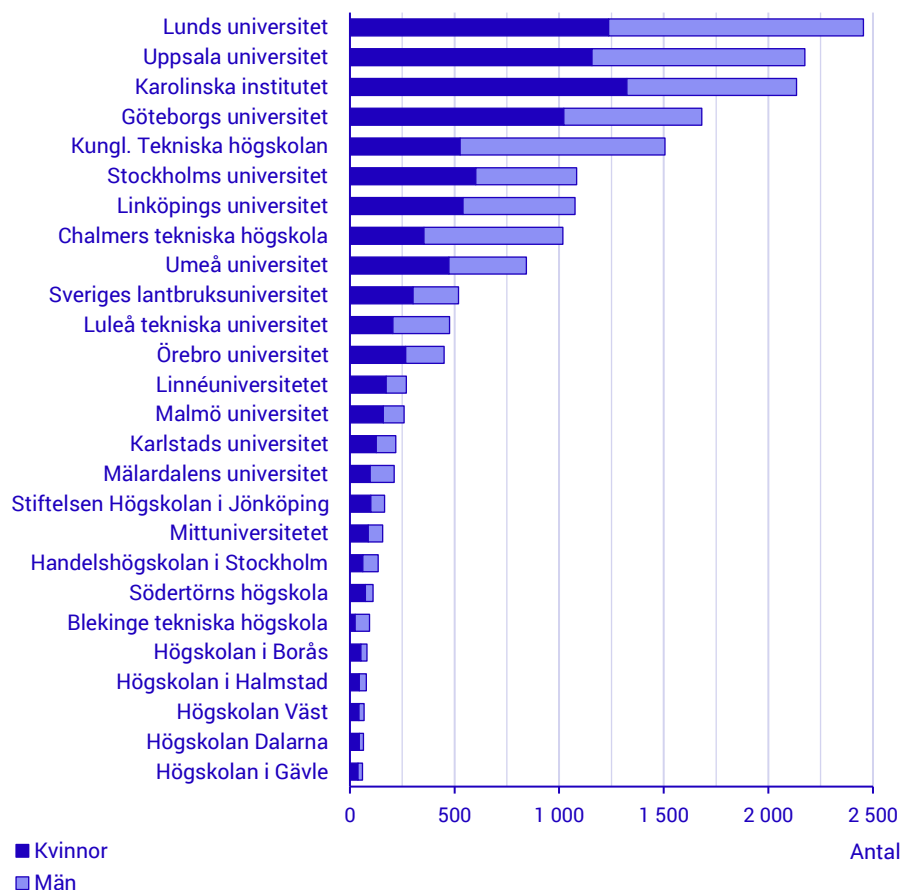
Antalet doktorander vid Lunds universitet var 2 450 hösten 2023. Sedan 1990-talet har Lunds universitet varit det lärosäte som det funnits flest doktorander vid.

Bland alla universitet och högskolor med minst 50 doktorander fanns den största andelen kvinnor vid Högskolan Dalarna hösten 2023, 68 procent. Bland universiteterna fanns flest kvinnor vid Karolinska institutet med 1 320 doktorander. Där var 62 procent kvinnor och 38 procent män. Andelen kvinnor och män kan variera mer bland lärosäten med färre doktorander. Se bilagetabell 8 i separat tabellbilaga som innehåller redovisning av samtliga lärosäte samt efter forskningsämnesområde för de senaste tio åren.

Flest män fanns vid Lunds universitet med 1 220 doktorander. Andelen kvinnor och män vid Lunds universitet var helt jämn, med en fördelningen på 50 procent vardera. Störst andel män, 73 procent, fanns vid Blekinge tekniska högskola. En förklaring är att könsfördelningen är ojämn vid lärosäten med övervägande teknisk utbildning. Även vid Chalmers tekniska högskola, Kungl. Tekniska högskolan och Luleå tekniska universitet var en stor andel av doktoranderna män.

Figur 14. Antal doktorander hösten 2023 efter lärosäte och kön

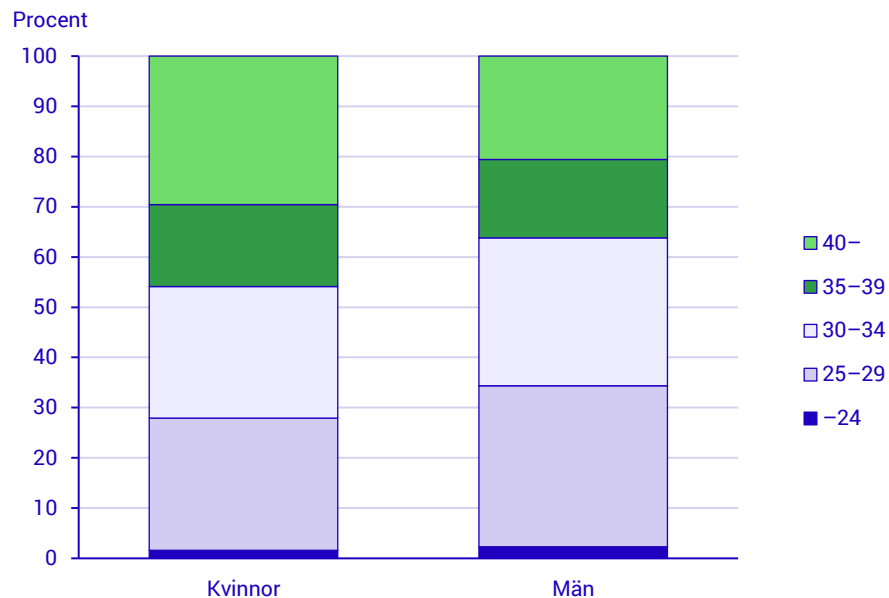
Endast lärosäten med minst 50 doktorander ingår i diagrammet.

Fler män än kvinnor bland doktoranderna var yngre än 30 år

Andelen av doktoranderna som var 29 år eller yngre var 34 procent bland männen och 28 procent bland kvinnorna hösten 2023. Av kvinnorna var 30 procent 40 år eller äldre, jämfört med 21 procent av männen.

Figur 15. Åldersfördelning bland doktorander hösten 2023 efter kön

Medianåldern bland doktorander var högre för kvinnor

Medianåldern för doktoranderna hösten 2023 var 33 år. 34 år för kvinnor och 32 år för män. Jämfört med tio år tidigare var medianåldern ett år högre för kvinnor medan den för män var oförändrad. Den lägsta medianåldern 2023 hade doktoranderna inom forskningsämnesområdet *naturvetenskap* med 29 år för både kvinnor och män.

Tabell 14. Medianålder bland doktorander hösten 2014 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	Hösten 2014			Hösten 2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	32	33	32	33	34	32
Naturvetenskap	29	29	29	29	29	29
Teknik	30	30	31	30	30	30
Medicin och hälsovetenskap	35	36	35	36	37	35
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	34	34	34	33	34	32
Samhällsvetenskap	35	35	34	35	36	34
Humaniora och konst	36	37	36	36	35	36

Sex av tio doktorander studerade på heltid

Hösten 2023 studerade 56 procent av doktoranderna på heltid, det vill säga med en aktivitet om 80 till 100 procent. Jämfört med tio år tidigare är det en minskning med 2 procentenheter. Andelen som studerade på heltid var större bland män, 60 procent, än bland kvinnor, 52 procent. Den största andelen som studerade på heltid fanns inom *naturvetenskap* med 72 procent. Och inom *medicin och hälsovetenskap* fanns den lägsta andelen, 41 procent.

14 procent av doktoranderna hade en aktivitet om 40 procent eller mindre hösten 2023. Jämfört med tio år tidigare är det en minskning med 4 procentenheter. Inom *medicin och hälsovetenskap* hade 18 procent av doktoranderna en aktivitet mellan 1 och 40 procent hösten 2023. En förklaring till den låga aktiviteten inom *medicin och hälsovetenskap* är att många inom det här forskningsämnesområdet arbetar som till exempel läkare eller sjuksköterska parallellt med studierna.

Andelen doktorander med en aktivitetsgrad mellan 41 och 60 procent samt mellan 61 och 79 procent har däremot ökat med 4 respektive 2 procentenheter jämfört med hösten 2014.

Tabell 15. Doktorander hösten 2023 (hösten 2014) efter forskningsämnesområde, kön och aktivitet. Procent

Kön	Aktivitet i procent hösten 2023 (hösten 2014 inom parentes)				
Forskningsämnesområde	1–40	41–60	61–79	80–100	Samtliga
Samtliga	14 (18)	20 (16)	11 (9)	56 (58)	100 (100)
Naturvetenskap	9 (10)	10 (10)	10 (8)	72 (73)	100 (100)
Teknik	12 (15)	11 (11)	9 (8)	69 (67)	100 (100)
Medicin och hälsovetenskap	18 (27)	32 (21)	8 (7)	41 (45)	100 (100)
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	10 (16)	15 (13)	15 (9)	60 (62)	100 (100)
Samhällsvetenskap	12 (15)	17 (17)	17 (12)	54 (55)	100 (100)
Humaniora och konst	16 (18)	18 (17)	19 (17)	48 (48)	100 (100)
Kvinnor	14 (19)	22 (18)	12 (10)	52 (53)	100 (100)
Naturvetenskap	8 (10)	10 (10)	11 (10)	71 (70)	100 (100)
Teknik	12 (15)	10 (11)	10 (8)	68 (66)	100 (100)
Medicin och hälsovetenskap	18 (26)	32 (22)	9 (8)	41 (44)	100 (100)
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	8 (17)	18 (14)	19 (10)	56 (58)	100 (100)
Samhällsvetenskap	12 (16)	18 (19)	19 (13)	51 (51)	100 (100)
Humaniora och konst	15 (17)	20 (16)	20 (19)	44 (48)	100 (100)
Män	13 (17)	18 (14)	10 (8)	60 (61)	100 (100)
Naturvetenskap	9 (10)	9 (10)	9 (7)	73 (74)	100 (100)
Teknik	11 (14)	11 (10)	9 (8)	69 (68)	100 (100)
Medicin och hälsovetenskap	19 (29)	33 (20)	8 (5)	40 (46)	100 (100)
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	13 (15)	10 (10)	10 (8)	67 (67)	100 (100)
Samhällsvetenskap	11 (14)	15 (15)	15 (11)	59 (60)	100 (100)
Humaniora och konst	17 (19)	14 (17)	17 (15)	53 (49)	100 (100)

Högst medelaktivitet inom naturvetenskap

Medelaktivitet beräknas som antalet heltidsekvivalenter dividerat med antalet aktiva doktorander. Medelaktiviteten bland doktoranderna var 72 procent hösten 2023. Jämfört med hösten 2014 var den 1 procentenhet högre för både kvinnor och män. Den högsta medelaktiviteten hösten 2023 hade doktorander inom *naturvetenskap* med en medelaktivitet på 79 procent bland kvinnor och 78 procent bland män. Totalt var medelaktiviteten lägre för kvinnor än för män.

Tabell 16. Medelaktivitet bland doktorander hösten 2014 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön. Procent

Forskningsämnesområde	Hösten 2014			Hösten 2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	71	70	72	72	71	73
Naturvetenskap	79	79	79	79	79	78
Teknik	74	74	74	76	76	76
Medicin och hälsovetenskap	65	65	65	66	66	65
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	76	74	77	78	77	79
Samhällsvetenskap	71	69	73	73	72	75
Humaniora och konst	69	69	68	70	69	72

Högst medelaktivitet vid Handelshögskolan i Stockholm

Doktoranderna vid Handelshögskolan i Stockholm, med 140 doktorander, hade den högsta medelaktiviteten under hösten 2023 med 97 procent. Medelaktiviteten vid Lunds universitet, som hade flest aktiva doktorander med 2 450, var 69 procent. För redovisning av medelaktivitet per lärosäte hänvisas till bilagetabell 9 i separat tabellbilaga.

Studiefinansiering: två tredjedelar av doktoranderna hade en doktorandanställning

Det vanligaste sättet att finansiera utbildningen på forskarnivå år 2023 var genom anställning som doktorand. När doktorandernas finansiering baseras på antalet individer hade 66 procent av doktoranderna (65 procent bland kvinnor och 67 procent bland män) en sådan anställning. Det är en ökning från 62 procent år 2014. Samtidigt har utbildningsbidraget succesivt avskaffats vid lärosätena och minskat från 6 procent till att nästan inga doktorander har det. Under 2023 var det ungefär 20 doktorander som erhöll utbildningsbidrag.

Tabell 17. Andel doktorander kalenderåren 2014, 2022 och 2023 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på antalet individer

Doktorander kan under året ha fler än en finansieringstyp, vilket innebär att radsummorna kan bli större än 100 procent.

Studiefinansiering	2014			2022			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Doktorandanställning (DTJ)	62	62	62	65	64	66	66	65	67
Annan anställning inom högskolan (HTJ)	9	9	8	5	5	5	5	5	5
Bidrag från SIDA (BSL)	–	–	–	0	0	1	0	0	0
Utbildningsbidrag (UBB)	6	6	6	0	0	0	0	0	0
Företagsdoktorand (FTG)	5	3	7	6	4	7	6	4	7
Anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal (USL)	10	11	10	17	19	15	18	20	15
Annan anställning utanför högskolan (AUH)	9	11	7	6	7	5	5	6	5
Stipendier (STP)	7	7	8	4	4	5	4	4	4
Övrigt (OVR)	10	11	9	6	6	7	6	6	6

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper. Uppgifter om antalet doktorander, baserat på individer, efter finansieringstyp och forskningsämnesområde finns i bilagetabell 10 i separat tabellbilaga.

70 procent hade anställning som doktorand

Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandens aktivitets- och finansieringsgrad) hade 70 procent av doktoranderna anställning som doktorand. Bland kvinnor var andelen 69 procent och bland män 71 procent.

Tabell 18. Andel doktorander kalenderåren 2014, 2022 och 2023 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorander kan under året ha fler än en finansieringstyp.

Studiefinansiering	2014			2022			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Doktorandanställning (DTJ)	64	64	65	70	69	70	70	69	71
Annan anställning inom högskolan (HTJ)	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Bidrag från SIDA (BSL)	–	–	–	0	0	0	0	0	0
Utbildningsbidrag (UBB)	5	5	4	0	0	0	0	0	0
Företagsdoktorand (FTG)	4	3	5	5	4	7	5	4	6
Anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal (USL)	5	5	5	11	13	9	12	14	10
Annan anställning utanför högskolan (AUH)	6	7	4	4	5	3	4	4	3
Stipendier (STP)	7	7	8	4	4	5	4	3	4
Övrigt (OVR)	5	5	5	3	3	3	3	2	3

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Majoriteten av de utländska doktoranderna hade en doktorandanställning

Bland de utländska doktoranderna hade 81 procent anställning som doktorand 2023 (heltidsekvivalenter). Det var 6 procent som hade stipendium som studiefinansiering. Endast 7 procent av de utländska doktoranderna hade anställning utanför högskolan, vilket är naturligt eftersom de allra flesta hade kommit till Sverige med avsikt att studera. Det var ungefär lika stor andel kvinnor och män som hade en anställning som doktorand bland de utländska doktoranderna under 2023.

Stipendier var vanligare bland utländska doktorander än bland samtliga doktorander. Sedan 2014 har emellertid andelen av de utländska doktoranderna som finansierar sina studier med stipendier minskat från 14 till 6 procent. Bland samtliga doktorander var det 4 procent som finansierade studierna genom stipendier.

Tabell 19. Andel utländska doktorander kalenderåren 2014, 2022 och 2023 efter finansieringstyp och kön. Procent baserat på heltidsekvivalenter

Doktorander kan under året ha fler än en finansieringstyp.

Studiefinansiering	2014			2022			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Doktorandanställning (DTJ)	66	66	66	80	81	80	81	82	81
Annan anställning inom högskolan (HTJ)	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Bidrag från SIDA (BSL)	–	–	–	1	1	1	1	1	1
Utbildningsbidrag (UBB)	7	8	6	0	0	0	0	0	0
Företagsdoktorand (FTG)	3	2	3	4	4	4	4	3	4
Anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal (USL)	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Annan anställning utanför högskolan (AUH)	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Stipendier (STP)	14	13	14	7	7	7	6	7	6
Övrigt (OVR)	4	3	4	2	2	2	2	2	2

Inkluderar endast utländska doktorander under 65 år.

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Doktorandanställning vanligast inom naturvetenskap

År 2023 hade, som tidigare nämnts, 70 procent av doktoranderna anställning som doktorand. Högst andel fanns inom *naturvetenskap* med 87 procent där andelen bland kvinnor var 89 procent och andelen bland män 86 procent. Inom *medicin och hälsovetenskap* hade 47 procent (49 procent bland kvinnor och 45 bland män) anställning som doktorand.

Tabell 20. Andel doktorander kalenderåret 2023 efter finansieringstyp samt forskningsämnesområde och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorander kan under året ha fler än en finansieringstyp.
Utbildningsbidrag är så få att de inte redovisas.

Kön	Studiefinansiering i procent 2023, heltidsekvivalenter								
	Forskningsämnesområde	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Bidrag från SIDA	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
Samtliga		70	3	0	5	12	4	4	3
Naturvetenskap		87	2	0	5	–	2	2	1
Teknik		79	2	1	12	0	2	2	2
Medicin och hälsovetenskap		47	3	0	2	35	6	4	3
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		80	4	3	6	–	5	2	1
Samhällsvetenskap		76	3	1	3	0	4	8	4
Humaniora och konst		82	2	0	0	–	3	4	9
Kvinnor		69	3	0	4	14	4	3	2
Naturvetenskap		89	2	1	4	–	1	2	1
Teknik		81	2	1	11	0	2	2	1
Medicin och hälsovetenskap		49	3	0	2	34	6	4	2
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		81	3	3	6	–	5	2	1
Samhällsvetenskap		79	3	0	3	0	5	6	3
Humaniora och konst		84	1	–	1	–	2	3	9
Män		71	3	0	6	10	3	4	3
Naturvetenskap		86	2	0	7	–	2	2	2
Teknik		78	2	0	13	0	2	3	2
Medicin och hälsovetenskap		45	3	0	2	37	5	4	3
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		79	4	3	7	–	4	1	1
Samhällsvetenskap		72	4	1	4	0	3	12	4
Humaniora och konst		79	2	0	0	–	3	5	10

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Stor andel med doktorandanställning vid Luleå tekniska universitet

Omräknat till heltidsekvivalenter hade 88 procent vid Luleå tekniska universitet anställning som doktorand, vilket var den största andelen vid de större lärosätena. För både kvinnor och män var andelen med doktorandanställning som störst vid Luleå tekniska högskola där andelen bland kvinnor var 89 procent och bland män 87 procent. Vid Karolinska institutet hade en jämförelsevis liten andel, 49 procent, anställning som doktorand. Där hade istället 33 procent anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal. För redovisning av studiefinansiering vid mindre lärosäten hänvisas till bilagetabell 11 i separat tabellbilaga.

Tabell 21. Andel doktorander kalenderåret 2023 efter finansieringstyp och lärosäte. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorander kan under året ha fler än en finansieringstyp. Doktorander med utbildningsbidrag är så få att de inte redovisas.

Kön	Studiefinansiering i procent 2023, heltidsekvivalenter							
	Lärosäte ¹	Anst. som doktör	Annan anst. inom högskolan	Bidrag från SIDA	Företagsdoktor	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal.	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytn.	Stipendier
Samtliga	70	3	0	5	12	4	4	3
Uppsala universitet	75	3	1	2	13	1	3	2
Lunds universitet	74	1	0	5	11	3	3	2
Göteborgs universitet	60	2	1	2	23	8	1	3
Stockholms universitet	83	4	–	1	0	2	5	5
Umeå universitet	76	3	–	1	10	5	2	2
Linköpings universitet	63	2	0	4	15	6	1	7
Karolinska institutet	49	3	0	2	33	4	7	2
Kungl. Tekniska högskolan	78	1	1	11	0	1	6	2
Chalmers tekniska högskola	84	1	0	13	–	2	0	0
Luleå tekniska universitet	88	3	0	7	0	1	1	1
Sveriges lantbruksuniversitet	84	3	3	5	–	3	1	1
Linnéuniversitetet	69	7	–	8	6	6	1	2
Örebro universitet	44	4	1	3	40	6	0	2
Malmö universitet	81	1	–	5	–	11	1	2
Kvinnor	69	3	0	4	14	4	3	2
Uppsala universitet	76	2	1	2	14	1	2	2
Lunds universitet	72	2	0	4	14	3	3	2
Göteborgs universitet	60	2	1	1	24	9	1	2
Stockholms universitet	85	3	–	1	0	1	4	5
Umeå universitet	77	3	–	0	9	5	2	3
Linköpings universitet	62	3	0	2	16	8	1	7
Karolinska institutet	49	2	0	2	33	5	7	2
Kungl. Tekniska högskolan	78	1	1	10	0	1	7	2
Chalmers tekniska högskola	87	1	0	10	–	2	0	0
Luleå tekniska universitet	89	3	0	7	–	0	–	0
Sveriges lantbruksuniversitet	86	1	3	5	–	3	1	0
Linnéuniversitetet	71	7	–	6	7	6	1	2
Örebro universitet	43	5	1	2	41	6	0	1
Malmö universitet	80	2	–	3	–	13	–	2
Män	71	3	0	6	10	3	4	3
Uppsala universitet	74	3	1	2	12	2	3	3
Lunds universitet	75	1	0	6	9	2	4	3
Göteborgs universitet	61	3	1	3	21	7	1	4
Stockholms universitet	82	4	–	2	–	2	6	5
Umeå universitet	74	3	–	2	12	5	1	2
Linköpings universitet	65	1	0	6	14	4	1	7
Karolinska institutet	49	3	0	2	32	4	7	2
Kungl. Tekniska högskolan	78	2	0	11	–	1	6	2
Chalmers tekniska högskola	83	1	0	14	–	2	0	0
Luleå tekniska universitet	87	3	0	6	0	1	1	2
Sveriges lantbruksuniversitet	82	4	3	6	–	4	1	1
Linnéuniversitetet	67	8	–	10	5	7	1	2
Örebro universitet	44	2	–	4	40	5	1	3
Malmö universitet	82	0	–	8	–	7	2	1

¹ Endast lärosäten med fler än 250 aktiva doktorander kalenderåret 2023 ingår i tabellen. Totalsummorna avser däremot samtliga lärosäten med doktorander kalenderåret 2023.

Se avsnittet *Kort om statistiken* för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Examina

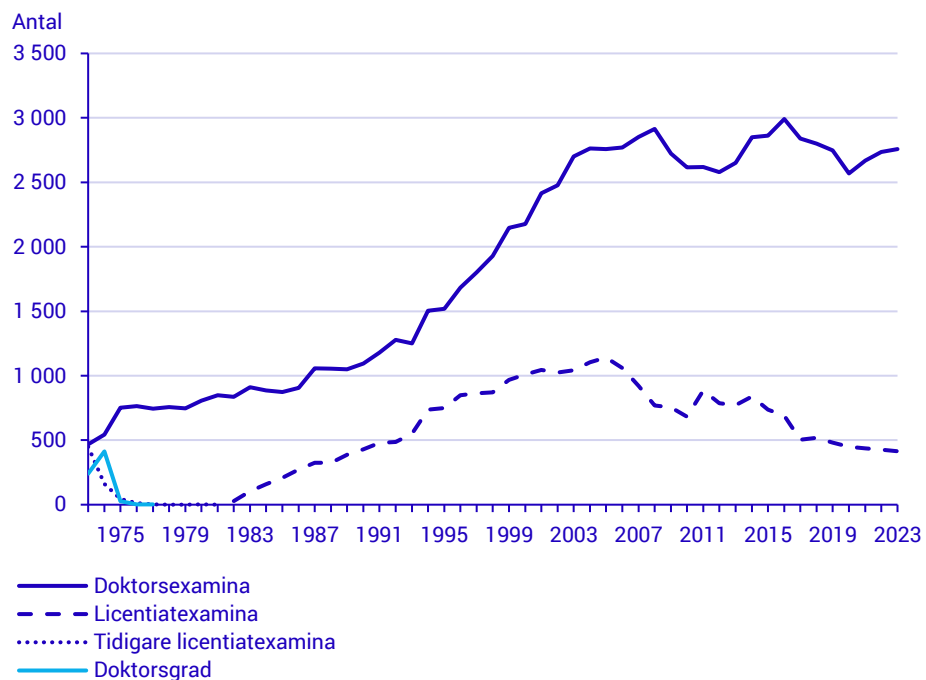
Ökat antal doktorsexamina

Det utfärdades 2 760 doktorsexamina under 2023, vilket är en ökning med 20 jämfört med året innan. En förklaring till ökningen kan vara att antalet nybörjare på forskarnivå började öka igen 2017 efter att ha minskat under flera år. I ett längre perspektiv har antalet doktorsexamina ökat markant.

År 2023 utfärdades 420 licentiatexamina vilket var 10 färre än 2022. De första licentiatexamina enligt de aktuella bestämmelserna utfärdades 1982. Under många år ökade antalet, men från 2005 till och med 2010 minskade antalet årligen. Vid 2011 och 2014 ökade antalet, delvis som en effekt av regeringens satsningar på forskarskolor för yrkesverksamma lärare som inleddes 2008 och 2012. Liknande satsningar gjordes även 2014 och 2018, vilka inte ledde till någon större ökning av antalet licentiatexaminerade, som sedan 2015 har minskat.

Redovisningen av examina avser utfärdade examina. Skillnaden mellan antalet utfärdade examina och antalet unika personer som tar ut en examen under ett år är liten. År 2023 var det 9 personer som tog ut både en licentiatexamen och en doktorsexamen. Det var 4 personer som tog ut fler än en doktorsexamen. Ingen person tog ut fler än en licentiatexamen.

Figur 16. Antal avlagda examina på forskarnivå kalenderåren 1973–2023 efter examenstyp

Uppgifter om antalet avlagda forskarexamina för tidigare år redovisas i bilagetabell 12 i separat tabellbilaga.

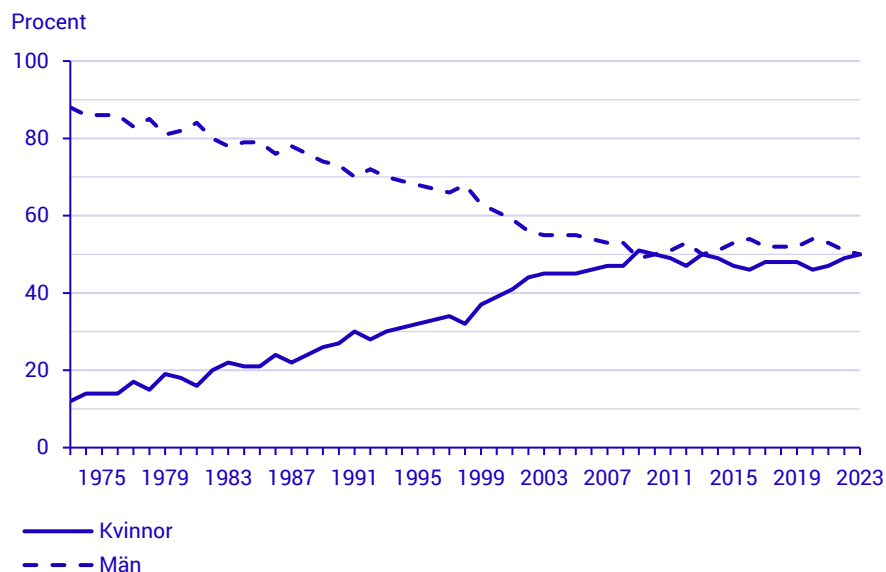
Under 1970-talet ändrades reglerna för forskarexamina. Antalet examina påverkades av de bestämmelser om sista dag för avläggande av den gamla licentiatexamen respektive doktorsgraden, som finns beskrivna under avsnittet *Information om statistikens kvalitet: bestämmelser om utbildning på forskarnivå*. I början av 1970-talet avlades därför ett mycket stort antal licentiatexamina och åren därefter endast ett fåtal efter dispens. År 1977 hade den gamla licentiatexamen i stort sett upphört.

Vårterminen 1974 avlades av samma anledning ovanligt många doktorsgrader, och den här formen av examen upphörde 1978. Den nya doktorsexamen som infördes med reformen 1969 är en ersättning för både den gamla licentiatexamen och doktorsgraden. Se avsnittet *Information om statistikens kvalitet: bestämmelser om utbildning på forskarnivå*.

Jämn könsfördelning bland dem som avlägger doktorsexamen

År 2023 avlade lika många kvinnor som män, 1 380, en doktorsexamen. Kvinnornas och männens andelar av de doktorsexaminerade har, sett i ett längre perspektiv, påtagligt närmat sig varandra och var 2023 helt jämn.

Figur 17. Andel kvinnor och män bland doktorsexaminerade kalenderåren 1973–2023

Fyra av tio doktorsexaminerade var utländska doktorander

Antalet utländska doktorsexaminerade var 1 060 år 2023 och utgjorde 39 procent av det totala antalet doktorsexaminerade. Andelen har ökat med 9 procentenheter sett över en tioårsperiod. Bland kvinnor har andelen ökat från 24 till 35 procent, och bland männen från 36 till 42 procent. Vid beräkning av andelen utländska doktorsexaminerade av det totala antalet doktorsexaminerade inkluderas endast examinerade under 65 år. Det innebär att antalet är något lägre än i tidigare redovisning av antalet doktorsexaminerade.

Bland de utländska doktorsexaminerade 2023 var 45 procent kvinnor och 55 procent män. Andelen kvinnor har ökat och andelen män minskat med 7 procentenheter under de senaste tio åren.

Tabell 22. Samtliga doktorsexaminerade och därav utländska doktorander kalenderåren 2014–2023 efter kön

Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Samtliga	2 830	2 840	2 980	2 820	2 780	2 720	2 550	2 650	2 720	2 740
Därav utl. exam.	850	1 010	1 120	1 070	1 070	1 050	990	980	1 040	1 060
Andel (%) utl. exam. av alla	30	35	38	38	39	39	39	37	38	39
Kvinnor	1 380	1 330	1 380	1 360	1 330	1 290	1 180	1 260	1 320	1 370
Därav utl. exam.	330	370	410	430	420	440	390	420	430	480
Andel (%) utl. exam. av alla	24	28	29	32	32	34	33	33	33	35
Män	1 450	1 510	1 600	1 460	1 450	1 430	1 360	1 400	1 400	1 370
Därav utl. exam.	520	630	710	640	650	620	600	570	610	580
Andel (%) utl. exam. av alla	36	42	44	44	45	43	44	41	44	42

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. Inkluderar endast doktorsexaminerade under 65 år, vilket innebär att antalet är något lägre än i tidigare redovisning över antalet doktorsexaminerade.

Flest doktorsexamina inom medicin och hälsovetenskap

År 2023 utfärdades 950 doktorsexamina inom *medicin och hälsovetenskap*. Näst flest utfärdades inom *naturvetenskap*, 640 stycken. Jämfört med 2022 var ökningen störst inom *teknik* som ökade från 510 till 550 doktorsexamina. Det var kvinnorna som stod för ökningen medan antalet bland män var oförändrat. Flest utfärdade doktorsexamina bland kvinnor var inom *medicin och hälsovetenskap*, 590 stycken, medan det bland män utfärdades flest inom *naturvetenskap*, 400 stycken.

Tabell 23. Doktorsexamina kalenderåren 2022 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2022			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	2 740	1 330	1 410	2 760	1 380	1 380
Naturvetenskap	660	240	420	640	240	400
Teknik	510	170	340	550	210	340
Medicin och hälsovetenskap	1 000	610	390	950	590	360
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	40	20	20	70	50	30
Samhällsvetenskap	380	200	180	410	220	190
Humaniora och konst	150	90	70	140	80	60

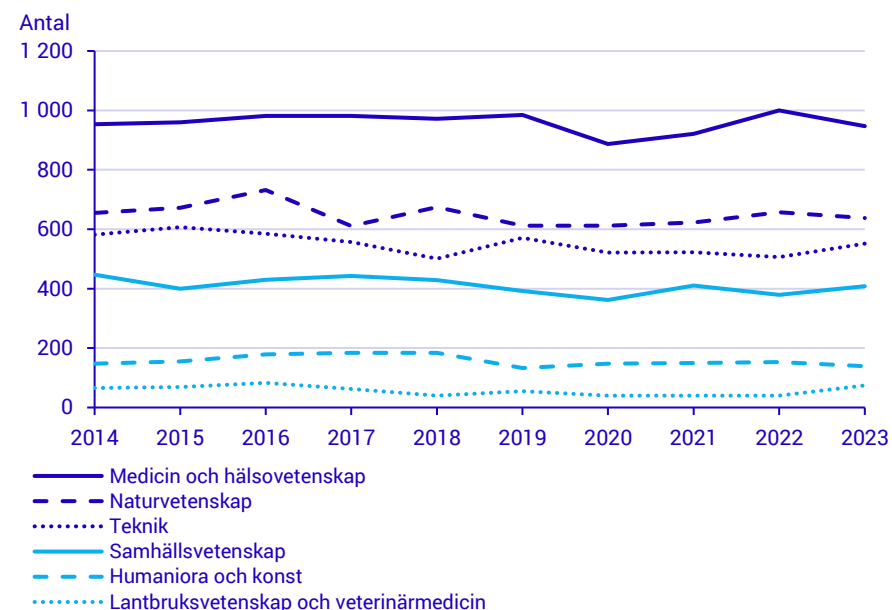
Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. För uppgifter om antalet avlagda doktorsexamina efter forskningsämnesområde för samtliga år under perioden 2014–2023 hänvisas till bilageta-bell 13 i separat tabellbilaga.

I bilageta-bell 14 i separat tabellbilaga redovisas antalet doktorsexamina efter forskningsämnesområde och lärosäte för den senaste tioårsperioden.

Ökning av antalet doktorsexamina inom lantbruksvetenskap och veterinärmedicin

Under den senaste tioårsperioden har antalet doktorsexamina minskat inom samtliga forskningsämnesområden utom inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* där antalet ökat med 10 doktorsexamina. Inom *medicin och hälsovetenskap* samt *humaniora och konst* har antalet doktorsexamina minskat marginellt, med knappt 10 färre doktorsexamina. Den största minskningen mellan 2014 och 2023 skedde inom *samhällsvetenskap*, från 450 doktorsexamina 2014 till 410 år 2023.

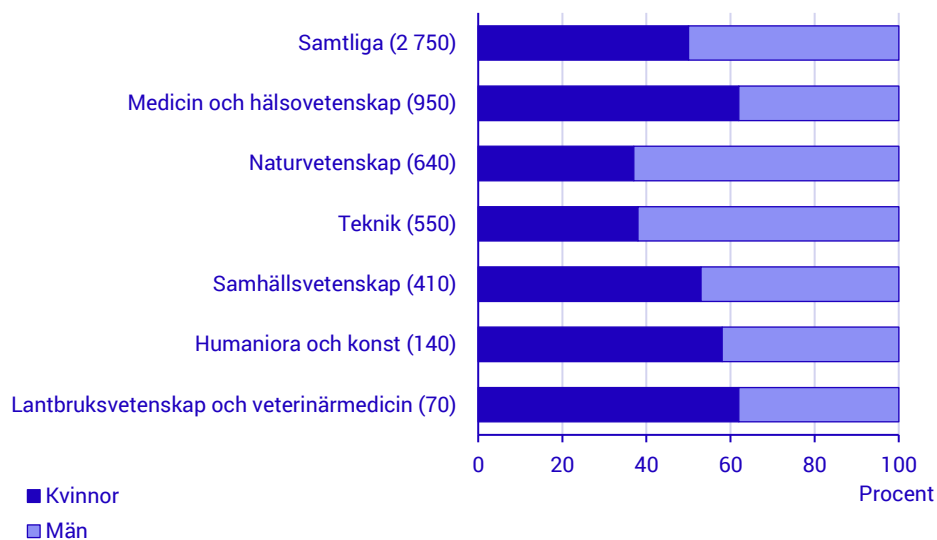
Figur 18. Antal doktorsexamina kalenderåren 2014–2023 efter forskningsämnesområde

Sex av tio doktorsexaminerade inom naturvetenskap var män

Störst andel män bland de doktorsexaminerade 2023 fanns inom *naturvetenskap* med 63 procent. Störst andel kvinnor, 62 procent, fanns inom *medicin och hälsovetenskap* samt inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*. Könsfördelningen var jämnast inom *samhällsvetenskap* där 53 procent av de doktorsexaminerade var kvinnor och 47 procent var män.

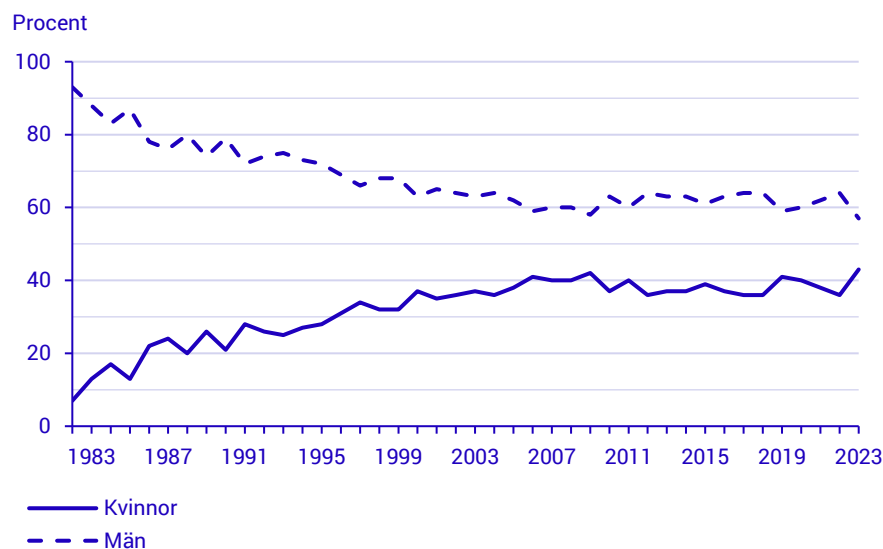
Figur 19. Antal doktorsexaminerade kalenderåret 2023 efter forskningsämnesområde samt procentuell fördelning på kön

Andelen kvinnor med licentiatexamen ökar

År 2023 avlade 180 kvinnor och 240 män licentiatexamen. Andelsmässigt avlades 43 procent av kvinnor och 57 procent av män. Andelen kvinnor ökade med 7 procentenheter jämfört med 2022. Från år 1982 till 2023 har andelen kvinnor ökat från 7 till 43 procent.

Figur 20. Andel kvinnor och män bland licentiatexaminerade kalenderåren 1982–2023

Figuren omfattar endast den licentiatexamen som infördes under tidigt 1980-tal. De första utfärdades 1982. För antal licentiatexamina se figur 16.

Hälften av de licentiatexaminerade var utländska doktorander

Antalet utländska licentiatexaminerade var 200 år 2023 och utgjorde 47 procent av det totala antalet licentiatexaminerade. Andelen var oförändrat jämfört med 2022, men har ökat med 5 procentenheter sett över en tioårsperiod. Bland kvinnor har andelen ökat från 30 till 43 procent, och bland männen från 49 till 50 procent.

Bland de utländska licentiatexaminerade 2023 var 38 procent kvinnor och 62 procent män. Andelen kvinnor har ökat och andelen män minskat med 12 procentenheter under de senaste tio åren.

Tabell 24. Samtliga licentiatexaminerade och därav utländska doktorander kalenderåren 2014–2023 efter kön

Kön	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Samtliga	830	730	680	500	510	480	440	440	420	410
Därav utl. exam.	350	300	290	220	200	190	200	210	200	200
Andel (%) utl. exam. av alla	42	41	42	44	39	41	44	47	47	47
Kvinnor	300	280	250	180	180	190	180	170	150	180
Därav utl. exam.	90	100	90	70	50	70	60	70	80	80
Andel (%) utl. exam. av alla	30	35	36	36	25	35	34	43	50	43
Män	530	450	430	320	330	280	270	270	270	240
Därav utl. exam.	260	200	200	150	150	130	140	130	120	120
Andel (%) utl. exam. av alla	49	45	46	48	47	45	50	50	46	50

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. Inkluderar endast licentiatexaminerade under 65 år.

Antalet licentiatamina inom naturvetenskap minskade

Totalt utfärdades 420 licentiatamina 2023, vilket är 10 färre än 2022. Kvinnorna avlade 180 och männen 240 licentiatamina. Antalet utfärdade licentiatamina minskade inom *naturvetenskap* med 10 examina och var oförändrad inom de övriga forskningsämnesområdena.

Tabell 25. Licentiatamina kalenderåren 2022 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2022			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	430	150	270	420	180	240
Naturvetenskap	130	40	90	120	50	70
Teknik	230	70	160	230	80	150
Medicin och hälsovetenskap	20	10	10	20	10	10
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	0	0	0	0	0	–
Samhällsvetenskap	30	20	10	30	30	10
Humaniora och konst	10	0	0	10	0	0

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal. För uppgifter om antalet avlagda licentiatamina efter forskningsämnesområde för samtliga år under perioden 2014–2023 hänvisas till bilagetabell 15 i separat tabellbilaga.

I bilagetabell 16 i separat tabellbilaga redovisas antalet licentiatamina efter forskningsämnesområde och lärosäte för den senaste tioårsperioden.

Under den senaste tioårsperioden har antalet licentiatamina minskat med 420. Den största minskningen har skett inom *teknik*, som har minskat med 160 licentiatamina sedan 2014.

Flest doktorsexamina vid Lunds universitet

Lunds universitet utfärdade flest doktorsexamina 2023, 390 stycken. Därefter följde Uppsala universitet och Karolinska institutet med 350 respektive 330 doktorsexamina. Flest licentiatexamina utfärdades vid Chalmers tekniska högskola med 140 följt av Uppsala universitet och Kungl. Tekniska högskolan med 50 licentiatexamina vardera. Det var främst vid lärosäten med övervägande teknisk utbildning som könsfördelningen var ojämn sett till antalet utfärdade doktors- och licentiatexamina. Vid Kungl. Tekniska högskolan avlade kvinnorna 80 och männen 160 doktorsexamina. Vid Chalmers tekniska högskola var antalet utfärdade doktorsexamina bland kvinnor 70 och bland männen 130.

Tabell 26. Doktors- och licentiatexamina kalenderår 2023 efter lärosäte och kön

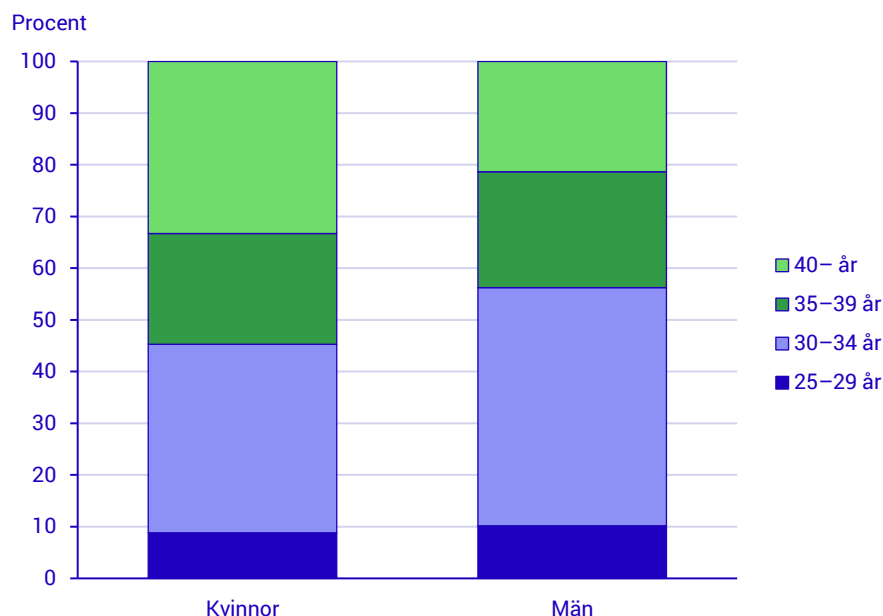
Lärosäte	Doktorsexamina			Licentiatexamina		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	2 760	1 380	1 380	420	180	240
Lunds universitet	390	180	210	20	10	10
Uppsala universitet	350	180	170	50	30	20
Karolinska institutet	330	200	130	0	0	0
Göteborgs universitet	250	150	100	10	10	0
Kungl. Tekniska högskolan	240	80	160	50	20	30
Stockholms universitet	230	110	120	30	20	10
Chalmers tekniska högskola	200	70	130	140	50	90
Linköpings universitet	170	90	80	30	10	20
Umeå universitet	130	70	60	0	0	0
Sveriges lantbruksuniversitet	110	60	40	0	0	–
Luleå tekniska universitet	70	30	40	30	10	20
Örebro universitet	40	30	20	0	0	0
Linnéuniversitetet	40	20	20	10	0	0
Malmö universitet	30	20	10	0	–	0
Mittuniversitetet	20	10	10	10	0	0
Handelshögskolan i Stockholm	20	10	10	0	–	0
Karlstads universitet	20	10	10	0	–	0
Högskolan i Borås	20	10	10	0	0	0
Blekinge tekniska högskola	20	10	10	10	–	10
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	10	10	10	10	0	10
Södertörns högskola	10	10	10	–	–	–
Mälardalens universitet	10	10	0	10	10	0
Högskolan Väst	10	0	10	0	–	0
Gymnastik- och idrottshögskolan	10	0	0	–	–	–
Högskolan i Gävle	10	0	0	0	–	0
Högskolan Dalarna	10	0	0	–	–	–
Världssjöfartsuniversitetet	10	10	–	–	–	–
Stockholms konstnärliga högskola	10	0	0	–	–	–
Högskolan i Halmstad	10	0	0	0	0	0
Högskolan i Skövde	0	–	0	0	–	0
Enskilda Högskolan Stockholm	0	0	0	–	–	–
Försvarshögskolan	0	–	0	–	–	–
Sophiahemmet Högskola	0	0	–	–	–	–
Marie Cederschiöld högskola	0	0	–	–	–	–

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Större andel kvinnor än män avlade examina efter 40 års ålder

33 procent av kvinnorna som avlade en doktorsexamen 2023 var 40 år eller äldre. 21 procent av de doktorsexaminerade männen var i den åldersgruppen. Även bland dem som avlade licentiatexamen var andelen kvinnor över 40 år större än andelen män i samma åldersgrupp. Bland män var 56 procent av de doktorsexaminerade 35 år eller yngre. Motsvarande andel bland kvinnor var 45 procent.

Figur 21. Åldersfördelning bland doktorsexaminerade kalenderåret 2023 efter kön

Doktorsexaminerades medianålder var 34 år

Medianåldern bland doktorsexaminerade 2023 var 34 år, vilket är samma medianålder som för tio år sedan. Medianålder bland kvinnor var 36 år och bland män 34 år. Yngst 2023 var doktorsexaminerade inom *naturvetenskap* med medianåldern 32 år. Högst medianålder hade examinerade inom *humaniora och konst* med 39 år.

Medianåldern för dem som tog ut en licentiatexamen 2023 var 31 år. Bland kvinnorna var den 32 år och bland männen 31 år.

Tabell 27. Doktorsexaminerades medianålder kalenderåren 2014 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2014			2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	34	35	33	34	36	34
Naturvetenskap	32	32	32	32	32	32
Teknik	32	32	32	33	33	32
Medicin och hälsovetenskap	37	37	36	37	38	37
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	34	34	34	36	36	36
Samhällsvetenskap	37	38	36	37	39	36
Humaniora och konst	40	39	40	39	40	38

Tidigare licentiatexamen vanligt inom teknik

Av de doktorsexaminerade 2023 hade 14 procent en tidigare licentiatexamen. Det var 1 procentenhet lägre jämfört med föregående år. Andelen med en tidigare licentiatexamen var 11 procent bland kvinnor och 17 procent bland män. Det totala antalet doktorsexaminerade ökade medan antalet med en tidigare licentiatexamen har minskat 2023 jämfört med året innan.

41 procent av de doktorsexaminerade inom *teknik* 2023 hade en tidigare licentiatexamen. Inom *teknik* var det vanligare att kvinnor hade en tidigare licentiatexamen än män, bland samtliga doktorsexaminerade var förhållandet det motsatta.

Det var minst vanligt med en tidigare licentiatexamen bland doktorsexaminerade inom *medicin och hälsovetenskap* där 2 procent hade en tidigare licentiatexamen.

Tabell 28. Doktorsexaminerade och därav med tidigare licentiatexamen kalenderåret 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Antal	därav i % tidigare licentiat- examen	Antal	därav i % tidigare licentiat- examen	Antal	därav i % tidigare licentiat- examen
Samtliga	2 750	14	1 380	11	1 380	17
Naturvetenskap	640	18	240	14	400	20
Teknik	550	41	210	42	340	40
Medicin och hälsovetenskap	950	2	590	2	360	1
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	70	3	50	2	30	4
Samhällsvetenskap	410	6	220	6	190	6
Humaniora och konst	140	9	80	11	60	7

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Genomströmning

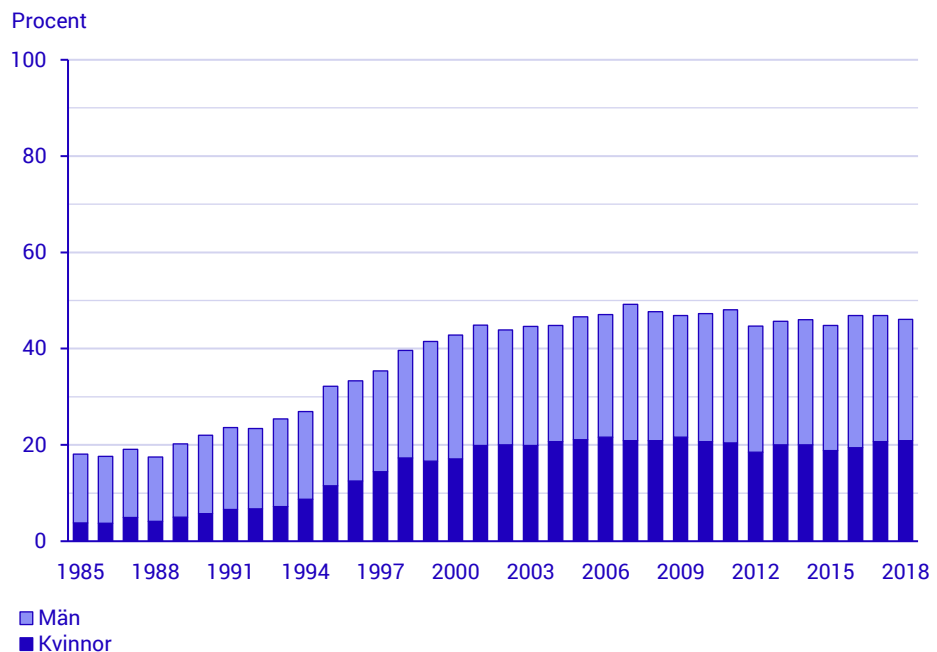
Med genomströmning menas här hur snabbt och i vilken utsträckning doktorander som påbörjar en utbildning på forskarnivå går igenom utbildningen och avlägger en examen. Två mått på genomströmning är examensfrekvens och studietid. Med examensfrekvens avses hur många av doktorandnybörjarna som avlägger en examen och med studietid avses hur lång tid det tar fram till examen.

Andelen som avlägger doktorsexamen inom fem år har ökat

Doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng, vilket motsvarar fyra års heltidsstudier. Doktorander som finansieras genom anställning som doktorand på heltid utför ofta visst institutionsarbete, eller undervisar, och behöver därför i allmänhet cirka fem år för att slutföra sina studier. Med avlagd examen inom fem år avses till exempel för doktorandnybörjare 2018 att examen tagits ut senast 2023.

Andelen doktorandnybörjare som avlägger doktorsexamen inom fem år har ökat från 18 procent bland dem som var doktorandnybörjare 1985 till 46 procent bland dem som var doktorandnybörjare 2018. Sedan 1985 har andelen män som avlagt doktorsexamen inom fem år alltid varit högre än andelen kvinnor. Efter att forskarutbildningsreformen infördes 1998 har examensfrekvensen inom fem år legat mellan 40 och 49 procent. Mellan 1985–1997 var examensfrekvensen lägre, mellan 18 och 35 procent. Forskarutbildningsreformen innebar bland annat att lärosätena enbart fick anta doktorander med garanterad studiefinansiering för hela studietiden vilket har lett till att genomströmningen har ökat.

Figur 22. Andel doktorandnybörjare kalenderåren 1985–2018 som avlagt doktorsexamen inom fem år efter kön

Andelen doktorander som tar en doktorsexamen inom åtta år ökar

Examensfrekvensen, avseende doktorsexamen, inom åtta år för doktorandnybörjarna 2015 var nästan dubbelt så hög som för doktorandnybörjarna 1985, 75 procent jämfört med 40 procent. Av 2015 års doktorandnybörjare var det 25 procent som inte hade avlagt en doktorsexamen till och med 2023. Det var 5 procent som hade avlagt en licentiatexamen, men inte en doktorsexamen.

Tabell 29. Doktorandnybörjares examensfrekvens inom 5, 6 och 8 år

Med avlagd examen inom fem år avses till exempel för doktorandnybörjare 1985 att examen tagits ut senast 1990. Med avlagd licentiatexamen som högsta examen avses de som tagit ut en licentiatexamen men inte en doktorsexamen.

Nybörjarår	Doktorandnybörjare	Andel (%) som avlagt doktorsexamen inom			Avlagt doktorsexamen t.o.m. 2023		Avlagt licentiatexamen som högsta examen t.o.m. 2023	
		5 år	6 år	8 år	%		%	
	Antal							
2018	3 300	46	.	.	46		6	
2015	3 060	45	62	75	75		5	
2010	3 680	47	63	75	81		5	
2005	2 930	47	61	72	79		6	
2000	3 060	43	57	69	77		7	
1999	3 050	41	56	67	75		8	
1995	3 040	32	45	59	71		9	
1990	2 310	22	34	49	65		9	
1985	2 050	18	27	40	58		8	

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Män har högre examensfrekvens

Av doktorandnybörjarna 2015 hade 40 procent av kvinnorna och 49 procent av männen avlagt doktorsexamen inom fem år (2020). Efter åtta år (2023) var det 73 procent av kvinnorna och 78 procent av männen bland doktorandnybörjarna 2015 som hade avlagt doktorsexamen.

Tabell 30. Doktorandnybörjares examensfrekvens inom 5, 6 och 8 år efter kön

Med avlagd examen inom fem år avses till exempel för doktorandnybörjare 1985 att examen tagits ut senast 1990. Med avlagt licentiatexamen som högsta examen avses de som tagit ut en licentiatexamen men inte en doktorsexamen.

Nybörjarår	Doktorandnybörjare		Andel (%) som avlagt doktorsexamen inom						Avlagt doktors-examen t.o.m. 2023		Avlagt licentiat-examen som högsta examen t.o.m. 2023	
	Antal		5 år		6 år		8 år		%		%	
	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män
2018	1 650	1 650	42	51	42	51	4	7
2015	1 430	1 630	40	49	57	66	73	78	73	78	5	4
2010	1 720	1 950	44	50	60	66	75	75	82	80	5	5
2005	1 450	1 480	43	50	57	65	71	74	79	78	7	6
2000	1 380	1 690	38	47	53	60	68	70	78	76	8	7
1999	1 300	1 740	39	43	54	57	67	68	77	74	7	9
1995	1 260	1 780	28	35	39	49	57	61	71	70	8	9
1990	820	1 490	16	25	28	38	44	52	64	66	9	10
1985	640	1 410	12	21	19	30	33	43	55	59	8	7

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Hög examensfrekvens bland doktorandnybörjare inom lantbruksvetenskap och veterinärmedicin

Bland doktorandnybörjare inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* 2015 hade 81 procent avlagt en doktorsexamen 2023, det vill säga inom åtta år. Inom *medicin och hälsovetenskap* samt *naturvetenskap* hade 80 procent avlagt en doktorsexamen inom åtta år.

Mellan de olika forskningsämnesområdena varierade examensfrekvensen bland kvinnor från 58 procent inom *samhällsvetenskap* till 81 procent inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*. För män varierade andelen från 65 procent inom *humaniora och konst* till 82 procent inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* samt *medicin och hälsovetenskap*.

Tabell 31. Doktorandnybörjares examensfrekvens inom 5, 6 eller 8 år för doktorandnybörjare kalenderåret 2015 efter forskningsämnesområde och kön

Med andel som avlagt licentiatexamen som högsta examen avses de som tagit ut en licentiatexamen men inte en doktorsexamen.

Kön	Antal doktorandnybörjare	Avlagt doktorsexamen inom			Avlagt licentiatexamen som högsta examen t.o.m. 2023 %
		5 år (%)	6 år (%)	8 år (%)	
Forskningsämnesområde					
Samtliga	3 060	45	62	75	5
Naturvetenskap	660	53	71	80	5
Teknik	640	50	65	73	9
Medicin och hälsovetenskap	1 040	46	63	80	2
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	50	54	65	81	–
Samhällsvetenskap	490	30	48	64	6
Humaniora och konst	180	29	46	66	1
Kvinnor	1 430	40	57	73	5
Naturvetenskap	230	49	68	78	6
Teknik	210	43	58	68	10
Medicin och hälsovetenskap	620	43	61	78	2
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	30	46	58	81	–
Samhällsvetenskap	250	26	43	58	9
Humaniora och konst	100	28	43	67	1
Män	1 630	49	66	78	4
Naturvetenskap	430	55	72	81	5
Teknik	430	53	68	75	9
Medicin och hälsovetenskap	420	49	67	82	0
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	20	64	73	82	–
Samhällsvetenskap	240	35	52	71	3
Humaniora och konst	80	29	49	65	1

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

I bilagetabell 18 i separat tabellbilaga redovisas examensfrekvens för doktorandnybörjare 2015 efter forskningsämnesområde och lärosäte.

Något längre nettostudietid till doktorsexamen för män

Med studietid avses hur lång tid det tar fram till examen. Studietiden mäts både som bruttostudietid och nettostudietid.

Bruttostudietid för examinerade avser studietiden från och med kalenderhalvåret när doktoranden var doktorandnybörjare till och med examenshalvåret.

Med nettostudietid avses den tid som doktoranderna aktivt ägnar sig åt utbildning på forskarnivå. Nettostudietid mäts som antalet heltidsekvivalenter. Heltidsekvivalenter beräknas i enlighet med uppgiven aktivitet (30 procents aktivitet är lika med 0,3 heltidsekvivalenter etc.).

De kvinnor och män som avlade en doktorsexamen 2023 hade i genomsnitt (median) tillbringat 6 respektive 5,5 år i utbildning på forskarnivå (bruttostudietid). Det var ingen skillnad jämfört med tio år tidigare.

Omräknat till heltidsstudier (nettostudietid), som utgår från hur aktiv doktoranden var, var studietiden 4,2 år för kvinnor och 4,3 år för män som tog ut doktorsexamen under 2023. Jämfört med tio år tidigare var det ingen stor skillnad.

Kortast nettostudietid hade de med doktorsexamen inom *medicin och hälsovetenskap*, 4,1 år. Längst var nettostudietiden inom *humaniora och konst*, 4,5 år.

Tabell 32. Genomsnittlig brutto- och nettostudietid (median) för doktorsexamina avlagda kalenderåren 2014 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Uppgift om nybörjarår saknas för vissa personer och de exkluderas därför i tabellen.

Kön	Antal år				Antal doktorsexamina	
	Bruttostudietid		Nettostudietid			
	Fr.o.m. nybörjarår i forskarutbildning t.o.m. examensår		Heltidsår totalt i forskarutbildning			
Forskningsämnesområde	2014	2023	2014	2023	2014	2023
Samtliga	5,5	6,0	4,2	4,3	2 850	2 760
Naturvetenskap	5,5	5,5	4,3	4,3	660	640
Teknik	5,5	5,5	4,2	4,3	580	550
Medicin och hälsovetenskap	5,5	6,0	4,0	4,1	950	950
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	5,3	5,5	4,2	4,2	70	70
Samhällsvetenskap	6,5	6,3	4,4	4,4	450	410
Humaniora och konst	7,5	7,0	4,5	4,5	150	140
Kvinnor	6,0	6,0	4,2	4,2	1 390	1 380
Naturvetenskap	5,5	5,5	4,3	4,3	250	240
Teknik	5,5	5,5	4,2	4,2	170	210
Medicin och hälsovetenskap	5,5	6,0	4,0	4,1	590	590
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	6,0	6,0	4,3	4,2	30	50
Samhällsvetenskap	6,5	6,5	4,4	4,4	260	220
Humaniora och konst	7,5	7,0	4,5	4,5	90	80
Män	5,5	5,5	4,2	4,3	1 470	1 380
Naturvetenskap	5,5	5,5	4,3	4,2	400	400
Teknik	5,5	5,5	4,3	4,3	410	340
Medicin och hälsovetenskap	5,5	5,8	3,9	4,2	360	360
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	5,0	5,5	4,1	4,3	40	30
Samhällsvetenskap	6,5	6,0	4,4	4,4	190	190
Humaniora och konst	6,5	6,5	4,5	4,4	60	60

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Något längre nettostudietid till licentiatexamen för kvinnor

De som avlade en licentiatexamen 2023 hade i genomsnitt (median) tillbringat 3,5 år i utbildning på forskarnivå (bruttostudietid). Bruttostudietiden var 4,0 år för kvinnor och 3,5 för män. Omräknat till heltidsstudier (nettostudietid), som utgår från hur aktiv doktoranden är, var studietiden 2,8 år för kvinnor och 2,7 för män.

Nettostudietiden varierade mellan 2,6 och 2,8 år beroende på inom vilket forskningsämnesområde licentiatexamen var avlagd. Längst nettostudietid fanns inom *naturvetenskap* med 2,8 år.

Tabell 33. Genomsnittlig brutto- och nettostudietid (median) för licentiatamina avlagda kalenderåren 2014 och 2023 efter forskningsämnesområde och kön

Uppgift om nybörjarår saknas för vissa personer och de exkluderas därför i tabellen. Ingen redovisning görs där antalet examina understiger 6.

Kön	Antal år				Antal licentiatamina	
	Bruttostudietid		Nettostudietid		2014	2023
Forskningsämnesområde	Fr.o.m. nybörjarår i forskarutbildning t.o.m. examensår		Heltidsår totalt i forskarutbildning			
	2014	2023	2014	2023	2014	2023
Samtliga	3,5	3,5	2,5	2,8	840	420
Naturvetenskap	3,5	3,5	2,7	2,8	250	120
Teknik	3,5	3,5	2,5	2,7	390	230
Medicin och hälsovetenskap	3,5	4,5	2,5	2,7	70	20
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	0	0
Samhällsvetenskap	3,5	5,3	2,4	2,6	100	30
Humaniora och konst	3,5	4,5	2,4	2,6	30	10
Kvinnor	3,5	4,0	2,5	2,8	310	180
Naturvetenskap	3,5	3,5	2,8	2,7	80	50
Teknik	3,5	3,5	2,6	2,8	100	80
Medicin och hälsovetenskap	3,8	5,0	2,3	2,7	40	10
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	0	0
Samhällsvetenskap	3,0	5,5	2,3	2,6	70	30
Humaniora och konst	3,5	..	2,4	..	20	0
Män	3,5	3,5	2,6	2,7	530	240
Naturvetenskap	3,5	3,5	2,7	3,0	160	70
Teknik	3,5	3,5	2,5	2,7	290	150
Medicin och hälsovetenskap	3,3	4,5	2,7	2,7	30	10
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	–	–	–	–	–	–
Samhällsvetenskap	4,0	5,0	2,5	3,3	40	10
Humaniora och konst	3,5	..	2,4	..	10	0

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

I bilagetabell 17 i separat tabellbilaga redovisas brutto- och nettostudietid för licentiat- och doktorsexamina efter forskningsämnesområde och lärosäte.

Doktorander på utbildningar mot konstnärliga examina

Alla universitet har tillstånd att utfärda generella examina på forskarnivå, men både universiteten och högskolorna behöver söka tillstånd från Universitetskanslersämbetet (gäller statliga lärosäten) eller regeringen (gäller enskilda utbildningsanordnare) för att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå.

De konstnärliga doktoranderna utgör mindre än en halv procent av samtliga doktorander och med undantag för den här redovisningen har de inte urskilts i övriga avsnitt och tabeller utan är sammanräknade med övriga doktorander.

Fem lärosäten har tillstånd att utfärda konstnärliga licentiat- och doktorsexamina: Lunds universitet, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås (området textil och mode), Stockholms konstnärliga högskola (området konstnärliga praktiker) samt Konstfack (området bild, forum och rum). Sammanlagt fanns det 75 konstnärliga doktorander 2023, 47 kvinnor och 28 män.

Sedan 2012 när den första konstnärliga doktorsexamen avlades har det totalt avlagts 88 konstnärliga doktorsexamina, varav 14 under 2023. Under samma period har det avlagts 19 konstnärliga licentiatexamina, varav 2 under 2023.

Tabell 34. Doktorandnybörjare, doktorander och examina på utbildningar mot konstnärliga examina 2014, 2022 och 2023 efter lärosäte och kön

Doktorander redovisas för hösten, doktorandnybörjare och examina per kalenderår. Konstnärliga licentiatexamina redovisas inte eftersom de är så få.

År	Doktorandnybörjare			Doktorander			Konstnärlig doktorsexamina		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
2023	9	5	4	75	47	28	14	12	2
Lunds universitet	2	–	2	20	10	10	4	4	–
Göteborgs universitet	–	–	–	17	12	5	2	1	1
Högskolan i Borås	–	–	–	9	7	2	3	3	–
Konstfack	–	–	–	3	2	1	–	–	–
Stockholms konstnärliga högskola	7	5	2	26	16	10	5	4	1
2022	9	5	4	69	45	24	8	6	2
Lunds universitet	4	1	3	19	11	8	2	1	1
Göteborgs universitet	2	1	1	21	15	6	2	1	1
Högskolan i Borås	3	3	–	8	6	2	1	1	–
Stockholms konstnärliga högskola	–	–	–	21	13	8	3	3	–
2014	13	8	5	59	40	19	2	2	–
Lunds universitet	10	5	5	40	26	14	1	1	–
Göteborgs universitet	2	2	–	13	9	4	–	–	–
Högskolan i Borås	1	1	–	6	5	1	1	1	–

Anknytande högskolor

Det förekommer att högskolor kan finansiera forskarutbildningen inom områden som de inte har examenstillstånd för. De så kallade anknytande högskolorna har doktorander som i praktiken får sin finansiering och är verksamma vid högskolan, men är antagna vid ett annat lärosäte som har examenstillstånd. De här doktoranderna redovisas i tabell 35. Observera att de anknytande högskolorna även kan ha doktorander som är antagna inom de områden som högskolan har examenstillstånd för, men de ingår inte i tabell 35.

Sedan 2010 har 18 högskolor fått examenstillstånd inom ett eller flera områden och det har inneburit att antalet doktorander vid de anknytande högskolorna har minskat. Se *Kort om statistiken: Examen på forskarnivå inom ett område*.

Med finansiering avses att högskolan bidrar till doktorandens studiefinansiering (via anställning, stipendium eller annat) eller bekostar doktorandens utbildning och forskning på andra sätt (lokaler, handledning etc.).

En procent av alla doktorander finansierades av annan högskola

Av de 3 170 doktorandnybörjarna 2023 hade 20 hela eller delar av sin finansiering från en högskola där de inte var antagna. De utgjorde mindre än 1 procent av alla doktorandnybörjare under 2023. Av de få doktorandnybörjarna vid anknytande högskolor 2023 var det lika många kvinnor som män.

Antalet doktorander hösten 2023 uppgick till 17 600. 130 doktorander, eller ungefär 1 procent, var doktorander som antagits vid annat lärosäte än där de i huvudsak var verksamma. Det är en minskning jämfört med 2014 när antalet var 430. Allt sedan 2014 har könsfördelningen bland doktoranderna vid anknytande högskolor varit cirka 60 procent kvinnor och 40 procent män. Flest doktorander fanns 2023 vid Högskolan Dalarna och Högskolan i Borås med cirka 20 doktorander vardera.

Tabell 35. Doktorandnybörjare, doktorander och examina vid anknytande högskolor hösten 2014 och hösten 2023 efter kön

Doktorander redovisas för hösten. Doktorandnybörjare och examina redovisas per kalenderår.

Kön	Doktorandnybörjare		Doktorander hösten		Licentiatexamina		Doktorsexamina	
	2014	2023	2014	2023	2014	2023	2014	2023
Samtliga	50	20	430	130	40	10	110	40
Kvinnor	30	10	250	80	20	0	60	20
Andel (%)	57	56	59	66	59	67	59	63
Män	20	10	180	40	20	0	40	10
Andel (%)	43	44	41	34	41	33	41	37

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Under 2023 avlade 20 kvinnor och 10 män, som varit verksamma vid anknytande högskolor, doktorsexamen.

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare

Under 2008 startade regeringen en första satsning för yrkesverksamma lärare på forskarnivå som regleras i förordningen (SFS 2007:753) om utbildning på forskarnivå för lärare och i förordningen (SFS 2007:754) om statsbidrag för utbildning på forskarnivå för lärare. Utbildningen ska leda fram till en licentiatexamen. Även 2011 och 2014 beslutade regeringen om en satsning på forskarskolor för yrkesverksamma lärare.

Den senaste satsningen på forskarskolor för yrkesverksamma lärare påbörjades kalenderåret 2018. Totalt var 20 lärare aktiva på forskarutbildningen hösten 2023, fördelat på 19 kvinnor och 1 man. Den vanligast finansieringstypen inom forskarskolorna var en anställning utanför högskolan. Under perioden 2018 till 2020 antogs totalt 43 lärare till utbildningen. 8 av dem har avlagt en licentiatexamen fram till 2023.

Tabell 36. Antal aktiva doktorander hösten 2023 efter forskarskola och kön. Satsningen 2018

Lärare som antogs till forskarskolor 2018–2020.

Världhögskolans namn anges inom parentes efter forskarskolans namn.

Forskarskola	Antalet aktiva doktorander hösten 2023		
	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	20	19	1
Bildpedagogik och Slöjdpedagogik (Göteborgs universitet)	6	6	–
Hållbar utveckling och klassrumsundervisning (Göteborgs universitet)	3	3	–
Naturvetenskap och geografi med inriktning klimat och miljö (Stockholms universitet)	2	1	1
Naturvetenskapernas och teknikens didaktik (Linköpings universitet)	7	7	–
Samtida utmaningar för barnpedagogiska institutioner (Göteborgs universitet)	2	2	–

Utöver de forskarskolor för yrkesverksamma lärare, som inrättats av regeringen finns ett antal forskarskolor inrättade som finansieras av högskolorna själva eller av andra finansiärer. De ingår inte i det här avsnittet.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

I enlighet med Kungl. Maj:ts kungörelse, SFS 1958, nr 538, har SCB sedan 1958 ett register över samtliga licentiander och doktorander. Från hösten 1969 ingår även studerande i utbildning på forskarnivå enligt 1969 års bestämmelser i registret.

Statistiken om högskoleutbildning på forskarnivå belyser förändringar avseende antalet doktorandnybörjare, doktorander och examina/examinerade efter exempelvis kön, lärosäte och forskningsämnesområde. Variationer i doktorandernas genomströmning och studietid redovisas också. SCB gör det på uppdrag av Universitetskanslersämbetet.

I statistiken om doktorander finns huvudsakligen följande intressepopulationer:

- De personer som studerar på en högskoleutbildning på forskarnivå vid svenska universitet och högskolor.
- Antalet uttagna examensbevis på forskarnivå vid svenska universitet och högskolor.

Målpopulationerna är

- de personer som antagits och påbörjat högskoleutbildning på forskarnivå under 2023 (doktorandnybörjare).
- de som har studerat på en högskoleutbildning på forskarnivå vid svenska universitet och högskolor under hösten 2023 (doktorander).
- antalet uttagna examensbevis vid svenska universitet och högskolor under 2023.

I huvudsak redovisas antals- och andelsuppgifter samt medianvärden. Nettoräkning sker avseende antalet doktorandnybörjare och doktorander men inte för examinerade. Ett undantag utgör examinerade vid högskolor utan examenstillstånd (anknyttande högskolor) där nettoräkning sker. Med nettoräkning avses att den studerande räknas endast en gång i varje summa.

Antalet aktiva doktorander redovisas efter kön, ålder, lärosäte, svensk/utländsk doktorand, forskningsämnesområde, aktivitet och studiefinansiering.

Antalet doktorandnybörjare redovisas efter kön, ålder, lärosäte, svensk/utländsk doktorandnybörjare, forskningsämnesområde och studiefinansiering.

Antalet examina redovisas efter kön, ålder, lärosäte, svensk/utländsk doktorand som avlagt examen, examenstyp, studietid, examensfrekvens och forskningsämnesområde.

Doktorander redovisas för andra kalenderhalvåret (1 juli–31 december), till skillnad från doktorandnybörjare och examinerade som redovisas per kalenderår. Referenstiden är i huvudsak 2014–2023 med koncentration på det senaste kalenderåret. Det här SM:et publiceras cirka 6 månader efter årets slut.

Läsanvisning

Ersta Sköndal Bräcke högskola ändrade namn till Marie Cederschiöld högskola den 2 februari 2022.

Mälardalens högskola blev Mälardalens universitet den 1 januari 2022.

Malmö högskola blev Malmö universitet den 1 januari 2018.

Teologiska Högskolan, Stockholm ändrade namn till Enskilda Högskolan Stockholm 2018.

Växjö universitet och högskolan i Kalmar gick samman till Linnéuniversitetet 2010.

Universitet som kalenderåret 2023 hade utbildning på forskarnivå

Uppsala universitet
Lunds universitet
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Karolinska institutet
Kungl. Tekniska högskolan
Chalmers tekniska högskola
Luleå tekniska universitet
Handelshögskolan i Stockholm
Sveriges lantbruksuniversitet
Karlstads universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Mittuniversitetet
Malmö universitet
Mälardalens universitet

Högskolor med examenstillstånd för generella examina

Högskolorna nedan har under 2010–2023 beviljats tillstånd att utfärda generella doktorsexamina och licentiatexamina inom ett eller flera områden:

Blekinge tekniska högskola (området IT med tillämpningar, området planering och management.)

Försvarshögskolan (området försvar, krishantering och säkerhet)

Gymnastik- och idrottshögskolan (området idrott, fysisk aktivitet och hälsa)

Högskolan i Borås (området biblioteks- och informationsvetenskap, området människan i vården, området resursåtervinning, området textil och mode)

Högskolan Dalarna (området mikrodataanalys, området hälsa och välfärd med inriktning evidensbaserad praktik, området pedagogiskt arbete, området resurs-effektiv byggd miljö)

Högskolan i Gävle (området byggd miljö, området hälsofrämjande arbetsliv, området utbildningsvetenskap)

Högskolan i Halmstad (området informationsteknologi, området innovationsvetenskap, området hälsa och livsstil)

Högskolan i Skövde (området informationsteknologi, området i det digitala samhället)

Högskolan Väst (området arbetsintegrerat lärande, området produktionsteknik)

Stiftelsen Högskolan i Jönköping (humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde (utom i statsvetenskap), området industriell produktframtagning)

Södertörns högskola (området historiska studier, området kritisk kulturteori, området miljövetenskapliga studier, området politik, ekonomi och samhällets organisering (utom nationalekonomi), området utbildningsvetenskapliga studier)

Enskilda Högskolan Stockholm (området religionsvetenskap/teologi)

Marie Cederschiöld högskola (området människan i välfärdssamhället)

Sophiahemmet Högskola (området människan i sjukdom, vård och hälsa)

Högskolan Kristianstad (området personcentrerad för hälsa och välbefinnande, området pedagogiskt arbete)

Världssjöfartsuniversitetet (området maritima studier)

Lärosäten med examenstillstånd för konstnärliga examina

Lunds universitet
Göteborgs universitet
Högskolan i Borås (området textil och mode)

Stockholms konstnärliga högskola (området konstnärliga praktiker)
Konstfack (området bild, forum och rum)

Lärosäten med enskild huvudman

Chalmers tekniska högskola
Handelshögskolan i Stockholm
Stiftelsen Högskolan i Jönköping
Marie Cederschiöld högskola
Sophiahemmet Högskola
Enskilda Högskolan Stockholm
Världssjöfartsuniversitetet

Övriga lärosäten har statlig huvudman.

Definitioner och förklaringar

Aktivitet

Efter omläggningen av forskarutbildningsstatistiken läsåret 1985/86 ska 100 procents studier motsvara en arbetsinsats av 40 timmar per vecka i genomsnitt under hela kalenderhalvåret. För en doktorand som påbörjar studierna i mitten av kalenderhalvåret ska aktiviteten avse ett genomsnitt över halvåret.

Från och med 2004 års undersökning ändrades definitionen av aktiva doktorander. Doktorander kan vara icke aktiva (med icke aktiv avses att doktoranden har aktiviteten 0 procent) eller aktiva (en aktivitet om 1 procent eller mer). I tidigare års undersökningar har icke aktiv definierats som en aktivitet under tio procent och aktiv som en aktivitet om tio procent eller mer. *Med doktorander avses här endast de som är aktiva.* Resultaten är omräknade bakåt i tiden. Mellan hösten 1985 och våren 1998 har dock ingen omräkning skett på grund av att aktivitetsuppgifterna samlades in gruppvis och 0–9 procents aktivitet utgjorde då en grupp.

Från och med 2004 ändrades gränsen för att studera på heltid från 81 till 80 procent. Ändringen är även införd bakåt i tiden. Eftersom det är vanligt med en aktivitet på 80 procent bland doktorander som har en anställning som doktorand behövde gränsen sänkas för att de ska räknas som studerande på heltid. Av den grupp som hade en aktivitet på exakt 80 procent hade tre fjärdedelar en anställning som doktorand, vilket är en indikation på att de ska räknas som studerande på heltid.

Anknytande högskolor (högskolor utan examenstillstånd)

För att räknas som doktorand vid en högskola utan eller med begränsat examenstillstånd krävs här att högskolan helt eller delvis ska finansiera doktoranden under aktuellt halvår. Med finansiering avses att högskolan bidrar till doktorandens studiefinansiering (via anställning, stipendium eller annat) eller bekostar doktorandens utbildning och forskning på andra sätt (lokaler, handledning etc.).

Insamling av uppgifter har sedan våren 2007 gjorts från högskolor utan eller med begränsat examenstillstånd som är antagna till utbildning på forskarnivå vid annan högskola. Uppgifterna har kompletterats utifrån den ordinarie insamlingen med: doktorandnybörjare, aktivitet, studiefinansiering och uttaget utbildningsbevis för examen. Efter sambearbetningen har ett antal doktorander tagits bort, eftersom de inte har rapporterats som aktiva (via den ordinarie statistiken).

Behörighet

För *grundläggande behörighet* till utbildning på forskarnivå krävs från och med 1 juli 2007 något av följande:

- avlagt en examen på avancerad nivå

- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Särskild behörighet avser krav som är helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kan avse:

- kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning
- särskild yrkeserfarenhet
- nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen.

Den som före den 1 juli 2007 uppfyller tidigare krav på grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dvs. minst 120 poäng högskoleutbildning eller motsvarande, ansågs ha grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå till och med den 30 juni 2015.

Doktorander

Doktorander har tidigare i den här serien, före 2005, benämnts *aktiva doktorander*. Till doktorander räknas här de som har en aktivitet om minst 1 procent. Övriga (studerande med 0 procents aktivitet) benämns här icke aktiva doktorander (se även Aktivitet). För att komma med i SCB:s statistik måste doktoranden vara antagen till studier på forskarnivå.

De som är antagna till studier för licentiatexamen räknas in i gruppen doktorander.

Doktorandnybörjare

Nybörjare i utbildningen på forskarnivå blir man det kalenderhalvår man för första gången rapporteras med en aktivitet om minst 1 procent (se även Aktivitet).

Doktorandnybörjare är inte detsamma som nyantagen. Nästan alla som antas till utbildning på forskarnivå påbörjar dock sin utbildning. Det förekommer att en student blir doktorandnybörjare senare än året för antagningen och utbildningsstarten sker då i allmänhet året efter antagningen.

Observera att doktorandnybörjare och forskarskolonybörjare är två skilda begrepp. För att komma med i SCB:s statistik måste doktoranden vara antagen till studier på forskarnivå.

Från och med UF 21 SM 0001 redovisas doktorandnybörjare, i stället för nyantagna, som ett mått på tillströmningen till utbildning på forskarnivå (se även UF 21 SM 0001).

Examen på forskarnivå inom ett område

Universiteten har tillstånd att utfärda generella licentiat- och doktorsexamina på forskarnivå. Men för att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå behöver de ansöka om tillstånd. För högskolorna gäller från samma tidpunkt att de kan beviljas tillstånd att utfärda såväl generella som konstnärliga examina på forskarnivå inom ett område. Ett område kan rymma ett eller flera forskningsämnen. Det kan beskrivas som ett avgränsat kunskapsfält som är snävare än tidigare vetenskapsområde. Universitetskanslersämbetet beslutar om examenstillstånd till statliga universitet och högskolor medan regeringen beslutar om tillstånd för enskilda utbildningsanordnare (se även avsnittet Läsanvisning).

Examina

Den 1 januari 2010 infördes den nya examenskategorierna konstnärliga examina på forskarnivå. Därmed indelas examina på forskarnivå i generella examina (licentiat- och doktorsexamen) och konstnärliga examina (konstnärlig licentiat- och doktorsexamen). Forskarutbildningen för båda examenskategorierna omfattar 120 högskolepoäng för licentiatexamen och 240 högskolepoäng för doktorsexamen.

Doktorexamen omfattar 240 högskolepoäng, fyra års heltidsstudier, varav minst 120 högskolepoäng ska utgöras av en vetenskaplig avhandling som ska försvaras muntligen vid en offentlig disputation.

Licentiatexamen avser en etapp om minst 120 högskolepoäng, två års heltidsstudier, varav minst 60 högskolepoäng ska utgöras av en vetenskaplig uppsats.

Från och med den 1 juli 2007 tillämpas ett nytt poängsystem där en ”gammal” poäng motsvarar 1,5 högskolepoäng.

Examinerade

Examinerade är studerande på forskarnivå som tagit ut examensbevis över avlagd licentiat- och/eller doktorexamen.

Forskarskola

Nationella forskarskolor

År 2001 inrättades med särskilda medel 16 nationella forskarskolor efter förslag i regeringspropositionen *Forskning och förnyelse* (2000/2001:3). Uppgifter om de här doktoranderna samlades in till SCB mellan hösten 2001 och hösten 2008.

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare med start 2008

Under 2008 startade regeringen en första satsning för yrkesverksamma lärare på forskarnivå som regleras i förordningen (SFS 2007:753) om utbildning på forskarnivå för lärare och i förordningen (SFS 2007:754) om statsbidrag för utbildning på forskarnivå för lärare. Utbildningen ska leda fram till en licentiatexamen. Lärarna ska, med bibehållen lön, kunna gå utbildningen under två och ett halvt år och samtidigt arbeta kvar som lärare på 20 procent av sin arbetstid. Utbildningen ska leda fram till en licentiatexamen. Den här utbildningen bedrevs inom tio forskarskolor

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare och förskolelärare med start 2012

Under 2011 beslutade regeringen om en ny satsning på forskarskolor för yrkesverksamma lärare och förskolelärare (SFS 2009:1035 och 2009:1036). Forskarskolorna innebär att lärare läser till en licentiatexamen i de ämnen de har utbildning att undervisa i eller i ämnesdidaktik kring de ämnena. Läraren går forskarutbildning på 80 procent och arbetar kvar på sin arbetsplats resterande 20 procent av tiden. Staten bekostar själva utbildningen och ger ett statsbidrag till huvudmännen motsvarande 75 procent av lärarens lön under den tid han eller hon deltar i forskarutbildningen. Utbildningarna startade under 2012.

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare med start 2014/15

Under 2013 meddelade Vetenskapsrådet vilka sju forskarskolor som beviljats medel i den senaste utlysningen (SFS 2009:1035 och 2009:1036). Forskarskolorna innebär att lärare läser till en licentiatexamen i de ämnen de har utbildning att undervisa i eller i ämnesdidaktik kring de ämnena. Läraren ska delta i forskarutbildning i en omfattning som motsvarar minst 50 procent av studier på heltid och arbeta kvar resterande tid på sin arbetsplats. Den sammanlagda utbildningstiden får inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under två år. Läraren har under hela utbildningsperioden lön från sin arbetsgivare men staten bekostar själva utbildningen. Från 2014 finns inga statsbidrag att söka för lärarens lön under forskarskoletiden.

Fem av de sju forskarskolorna startade utbildningen under hösten 2014 och två startade under våren 2015.

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare med start 2018

Under 2017 meddelade Vetenskapsrådet vilka fem forskarskolor som beviljats medel i den senaste utlysningen (SFS 2009:1035 och 2009:1036). Forskarskolorna innebär att lärare läser till en licentiatexamen i de ämnen de har utbildning att undervisa i eller i ämnesdidaktik kring de ämnena. Läraren ska delta i fors-

karutbildning i en omfattning som motsvarar minst 50 procent av studier på heltid och arbeta kvar resterande tid på sin arbetsplats. Den sammanlagda utbildningstiden får inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under två år. Läraren har under hela utbildningsperioden lön från sin arbetsgivare men staten bekostar själva utbildningen. Från 2014 finns inga statsbidrag att söka för lärarens lön under forskarskoletiden.

Benämningen på de fem forskarskolorna för yrkesverksamma lärare och förskolelärare (värdhögskolans namn inom parentes):

- Nationell forskarskola i naturvetenskapernas och teknikens didaktik (Linköpings universitet)
- Nationell forskarskola i samtida utmaningar för barnpedagogiska institutioner (Göteborgs universitet)
- Forskarskola för gymnasielärare i naturvetenskap och geografi med inriktning klimat och miljö (Stockholms universitet)
- En ämnesdidaktisk forskarskola om hållbar utveckling och klassrumsundervisning (Göteborgs universitet)
- Nationella Forskarskolan i Bildpedagogik och Slöjdpedagogik (Göteborgs universitet)

Varje forskarskola består av en värdhögskola och ett antal partnerhögskolor. Värdhögskolan har det samordnande och grundläggande ansvaret för forskarskolan. Partnerhögskolorna kan vara universitet, högskolor med begränsat examenstillstånd men inte inom aktuellt område eller högskolor utan examenstillstånd på forskarnivå. Skälen till att forskarskolorna etablerades var att de skulle främja samverkan i utbildningen på forskarnivå mellan ämnen och lärosäten och ytterligare förbättra utbildningen. För de forskarskolor som startade 2012, 2014 och 2018 var det främsta skälet att höja kvaliteten i svensk skola.

Uppgifterna om forskarskolorna har kompletterats utifrån den ordinarie insamlingen med: forskarskolonybörjare, aktivitet, studiefinansiering och uttaget utbildningsbevis för examen. Efter sambearbetningen kan någon doktorand ha tagits bort (om de inte har rapporterats som aktiva via den ordinarie statistiken).

Utöver de nationella forskarskolor som inrättats av regeringen finns ett antal forskarskolor inrättade som finansieras av högskolorna själva eller av andra finansierare. De ingår inte i statistiken.

Forskarskolonybörjare

För att räknas som nybörjare vid en nationell forskarskola eller en forskarskola för yrkesverksamma lärare och förskolelärare krävs att doktoranden är antagen till utbildning på forskarnivå och för första gången sedan starten i forskarskolan har en aktivitet om minst 1 procent (se även Aktivitet).

Forskningsämnen

En ny ämnesindelning infördes i statistiken från 2011, Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011. Den ersätter den tidigare forskningsämnesindelningen, Nationell förteckning över forskningsämne. Den nya standarden utgår från en internationell förlaga, Fields of Research and Development (FORD), som har kompletterats med en mer detaljerad nivå.

Gruppering av forskningsämnen görs i tre olika nivåer. Den lägsta nivån för forskningsämnen har cirka 260 ämnen, mellannivån har 42 grupper och den högsta nivån har 6 områden. Den högsta nivån (forskningsämnesområde) och mellannivån (forskningsämnesgrupp) används i det här SM:et. De sex forskningsämnesområdena är

- naturvetenskap
- teknik
- medicin och hälsovetenskap
- lantbruksvetenskap och veterinärmedicin

- samhällsvetenskap
- humaniora och konst.

En översättning bakåt i tiden har tagits fram bland annat med hjälp av en översättningsnyckel mellan Nationell förteckning över forskningsämnen och Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011. Hittills är översättningen gjord på den nya indelningens högsta nivå från och med 1973. Översättning för den lägsta nivån är gjord från 1998 genom inrapporterade uppgifter från Ladok.

När statistiken över doktorander och examina på forskarnivå avseende 2011–2023 jämförs med tidigare redovisningar av statistiken skiljer antalet forskningsämnesområden. Det är de sex forskningsämnesområden på den högsta nivån som har ersatt de 12 forskningsämnesområden som statistiken redovisats efter tidigare, enligt klassifikationen Nationell förteckning över forskningsämnen. Nedan ges en översiktlig jämförelse mellan den nya klassifikationen för indelning av forskningsämnen och den nationella förteckningen över forskningsämne. För mer detaljerad information, se www.uka.se, gå in på Statistik och välj Information om statistiken.

De forskningsämnen som enligt den tidigare klassifikationen ingick i forskningsämnesområdet 23, Övriga forskningsområden, har översatts/nycklats till de sex forskningsämnesområdena i den nya standarden beroende på forskningsämnets inriktning.

Enligt den nya standarden för indelning av forskningsämnen ingår numera informationsvetenskap och matematik i ämnesområdet naturvetenskap vilket de inte gjorde enligt den tidigare klassifikationen. Det är den främsta orsaken till att antalet doktorandnybörjare, doktorander och examina inom naturvetenskap på forskarnivå är högre än tidigare års redovisningar.

För första gången examinerade

Med förstagångsexaminerade avses här antalet personer som doktorsexaminerats från utbildning på forskarnivå utan att tidigare ha avlagt någon annan forskarexamen.

Heltidsekvivalenter

Heltidsekvivalenter per *kalenderhalvår* räknas fram genom att summera antalet heltidsekvivalenter, som beräknas i enlighet med uppgiven aktivitet (30 procents aktivitet är lika med 0,3 heltidsekvivalenter etc.).

När det gäller *studiefinansiering för ett kalenderår* tas heltidsekvivalenter fram i enlighet med uppgiven aktivitets- och finansieringsgrad för båda halvåren. Om doktoranden har 100 procents aktivitet och 100 procents doktorandanställning under våren och 50 procents aktivitet och 100 procents doktorandanställning under hösten är antalet heltidsekvivalenter för kalenderåret lika med 0,75 avseende doktorandanställning.

Högskolor utan examenstillstånd eller med begränsat examenstillstånd

Se Anknäytande högskolor.

Konstnärliga examina

Både universitet och högskolor behöver söka tillstånd från Universitetskanslersämbetet (statliga lärosäten) eller regeringen (enskild utbildningsanordnare) för att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå.

Konstnärlig licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng (2 år) och konstnärlig doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng (4 år).

Hittills har Göteborgs universitet, Lunds universitet, Högskolan i Borås (området textil och mode), Stockholms konstnärliga högskola (området konstnärliga praktiker) och Konstfack (området bild, forum och rum) beviljats tillstånd att utfärda konstnärliga doktors- och licentiatexamina.

Medelaktivitet

Medelaktiviteten anges i procent och är ett mått på hur aktiva doktoranderna är. Den räknas fram genom att dividera antalet heltidsekvivalenter (se även Heltidsekvivalenter) för ett halvår med antalet doktorander.

Nationell forskarskola

Nationell forskarskola se Forskarskola.

Nationellt forskningsämnesområde

Nationellt forskningsämnesområde är från och med 2011 ersatt med en ny standard. Se Forskningsämnen.

Område

Se Examen på forskarnivå inom ett område och Läsanvisningar.

Studiefinansiering

Studiefinansiering, eller finansiering, har tidigare i den här serien, före 2020, benämnts som *försörjning*.

För att underlätta högskolornas rapportering av studiefinansiering, minskades antalet finansieringstyper från och med hösten 2005. Mellan hösten 2005 och hösten 2006 angavs studiefinansiering med en eller flera av sju finansieringstyper. Från och med våren 2007 redovisas *åtta finansieringstyper*, eftersom anställning utanför högskolan har delats upp så att företagsdoktorander särredovisas. Mellan hösten 1998 och våren 2005 användes tidigare några ytterligare finansieringstyper, men de har i den fortsatta redovisningen ändrats och ingår nu i den nya strukturen. Den stora skillnaden i redovisningen från hösten 2005 är att *uppgifter om undervisning eller institutionstjänstgöring inte längre ska ingå i redovisningen*. Därför togs den gamla finansieringstypen assistenttjänst kombinerad med utbildningsbidrag (ASS) bort. Eventuella delar som tidigare redovisats under den här finansieringstypen och som berör den egna utbildningen på forskarnivå redovisas i fortsättningen under HTJ, dvs. annan anställning (än som doktorand) inom ett universitet eller en högskola. ASS finns kvar i SCB:s register för äldre årgångar men särredovisas inte från och med hösten 1998.

I jämförelse med tidigare redovisning i den här serien, före hösten 1998, är det endast finansieringstyperna anställning som doktorand och utbildningsbidrag som är direkt jämförbara. Under den senaste tioårsperioden har utbildningsbidraget successivt avskaffats vid lärosätena till förmån för anställning som doktorand. År 2017 avskaffade dessutom regeringen utbildningsbidraget för doktorandnybörjare. Det har resulterat i att anställning som doktorand blivit allt vanligare medan utbildningsbidraget i stort sett är avvecklat.

En helt ny finansieringstyp tillkom hösten 1998 – Yrkesverksamhet utan anknytning till utbildning på forskarnivå eller studiemedel eller studiefinansiering saknas som märks som *Övrigt* i den här redovisningen.

För jämförelse med "gamla" finansieringstyper hänvisas till U 21 SM 9901 och U 21 SM 0501.

2021 infördes en ny studiefinansieringstyp, BSL, Bidrag från SIDA för ökade levnadsomkostnader (uppehållsbidrag/allowance), som tidigare var en delmängd av studiefinansieringstypen HTJ, Annan anställning (än som doktorand) inom eget eller annat universitet/högskola.

De finansieringstyper (namnförkortning inom parentes) som används i rapporteringen från och med hösten 1998 är efter justering enligt ovanstående (inkl. tilllägg av företagsdoktorand från och med 2007 och Bidrag från SIDA från och med 2021):

- *Doktorandanställning (DTJ)* vid ett universitet eller en högskola, oberoende av vem som finansierar anställningen.

- *Annan anställning (än som doktorand)* inom eget eller annat universitet/högskola (även utländskt lärosäte) som innebär att utbildning på forskarnivå kan bedrivas inom anställningen (**HTJ**). Här ingår också bidrag från SIDA för ökade levnadsomkostnader (uppehållsbidrag/allowance).
- *Utbildningsbidrag (UBB)*
- *Företagsdoktorand*, dvs. doktorand som är anställd vid ett företag (och får sin lön från företaget) och bedriver utbildning på forskarnivå inom anställningen (**FTG**).
- *Anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal* (sjuksköterska, barnmorska, logoped, fysioterapeut etc.) med klinisk verksamhet och utrymme att bedriva utbildning på forskarnivå inom anställningen (**USL**).
- *Annan anställning utanför högskolan* (än vid företag eller som läkare eller annan sjukvårdspersonal) som innebär att utbildning på forskarnivå kan bedrivas inom anställningen (**AUH**). Exempelvis anställda vid myndigheter, kommuner och regioner eller fackförbund. Även yrkesverksamma lärare i grund- och gymnasieskolan som studerar inom forskarskolorna för lärare redovisas här.
- *Stipendium (STP)*
- Bidrag från SIDA för ökade levnadsomkostnader (uppehållsbidrag/allowance) (**BSL**)
- *Övrigt* – Yrkesverksamhet utan anknytning till utbildning på forskarnivå eller studiemedel eller studiefinansiering saknas (**ÖVR**).

Från och med 1997/98 anger samtliga högskolor doktorandens studiefinansiering av sin utbildning som ett genomsnitt under hela kalenderhalvåret, där även aktiviteten har betydelse. Tidigare visades hur stor andel av ett bidrag/tjänst som doktoranden innehade i genomsnitt under halvåret. Doktorandens studiefinansiering kan anges med en eller flera finansieringstyper, men från och med hösten 1998 ska summan av studiefinansieringen alltid bli 100 procent.

Från och med 1 april 1998 har studiefinansieringen även fått betydelse vid antagningen till utbildning på forskarnivå. Från den tidpunkten ska doktorandens finansiering för hela utbildningen vara tryggad redan vid antagningen.

Studiefinansiering för doktorandnybörjare redovisas per kalenderår men beräknas på det halvår som doktoranden är doktorandnybörjare.

Studietid

Bruttostudietid för examinerade avser studietiden från och med kalenderhalvåret när doktoranden var doktorandnybörjare till och med examenshalvåret.

Med *nettostudietid* avses antalet heltidsekvivalenter. Heltidsekvivalenter beräknas i enlighet med uppgiven aktivitet (30 procents aktivitet är lika med 0,3 heltidsekvivalenter etc.). Den totala studietiden för samtliga ämnen räknas med.

För studerande som avlagt doktorsexamen och tidigare avlagt licentiatexamen räknas den totala studietiden för utbildning på forskarnivå, dvs. även studietiden innan avlagd licentiatexamen.

Tabellbilaga

Från och med publiceringsåret 2020 publiceras bilagetabeller i en separat Excel-fil på publiceringssidan www.scb.se/publikation/53926. Vid hänvisningar till bilagetabeller i det här SM:et avses den separata Excel-bilagan.

Utländska doktorander

Med utländska doktorander avses personer från andra länder som är antagna till och bedriver utbildning på forskarnivå i Sverige. Här ingår följande personer:

- Personer från andra länder som har beviljats uppehållstillstånd för studier i Sverige och där beslutet om uppehållstillstånd är fattat mindre än två år innan doktorandstudierna påbörjades.

- Utrikes födda som har invandrat mindre än två år innan doktorandstudierna påbörjades.
- Doktorander som saknar uppgift om svenskt personnummer i högskolornas studieadministrativa system.
- Doktorander med okänd bakgrund, dvs. de med okänt födelseland eller som inte återfinns i registret över totalbefolkningen.

I gruppen utländska doktorander ingår alltså doktorander med okänd bakgrund, vilket innebär att det saknas uppgift om land. Med stor sannolikhet är de med okänd bakgrund inte från Sverige. Det troligaste är att de är från Norden eller EU eftersom personer från Norden inte behöver uppehållstillstånd för att bosätta sig i Sverige och doktorander från EU/EES och Schweiz behöver inte ansöka om uppehållstillstånd om det är en kortare vistelse i Sverige som avses. År 2023 saknades uppgift om land för 120 av de 1 310 utländska doktorandnybörjarna.

Uppgifter om utländska doktorander omfattar i det här SM:et endast doktorander under 65 år, på grund av att det för äldre personer finns täckningsbrister i det så kallade flergenerationsregistret.

Vetenskapsområde

Från och med 2011 är redovisning efter vetenskapsområde borttaget ur statistiken över doktorander och examina på forskarnivå. Från 2011 är statistiken enbart indelad efter forskningsämnesområdena.

De sex forskningsämnesområdena

- *naturvetenskap*
- *teknik*
- *medicin och hälsovetenskap*
- *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*
- *samhällsvetenskap*
- *humaniora och konst*

används i stället för vetenskapsområdena.

Vetenskapsområdena var

- humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde
- medicinskt vetenskapsområde
- naturvetenskapligt vetenskapsområde
- tekniskt vetenskapsområde.

Ålder

Ålder räknas per den 31 december.

Information om statistikens framställning

Uppgifter samlas in från samtliga lärosäten vid vilka utbildning på forskarnivå officiellt sker. Uppgifterna hämtas huvudsakligen från universitetens och högskolornas studieadministrativa system Ladok och rapporteras till SCB via centralt utvecklade uttagsprogram.

Uppgifter om doktorander vid forskarskolorna och vid högskolor utan eller med begränsat examenstillstånd på forskarnivå (anknyttande högskolor) samlas in via webbrapportering. Aktivitet, finansiering och examen för de här doktoranderna hämtas från den ordinarie insamlingen av uppgifter.

Webbrapportering infördes 2012 för Handelshögskolan i Stockholm och för forskarskolor. Från och med 2022 rapporterar Världssjöfartsuniversitetet via webb.

Från och med läsåret 1998/99 gjordes rapporteringen i augusti för de två föregående terminerna. Från och med 2005 görs rapporteringarna två gånger per år – i januari och augusti.

Uppgifter i SM-form utkommer årligen.

För mer detaljerade uppgifter om insamling och bearbetning hänvisas läsaren till dokumentation om statistikens framställning.

Information om statistikens kvalitet

Det finns god grund att anta att de uppgifter som redovisas i det här SM:et håller hög kvalitet. En viss eftersläpning för uppgifter om senaste kalenderhalvåret kan ändå noteras (se Undertäckning). De enkätundersökningar som SCB gör bland forskarutbildade från universitet/högskolor visar att uppgifterna i forskarutbildningsregistret är av god kvalitet.

Man bör lägga märke till att examensuppgifterna i SCB:s statistik endast omfattar uttagna examensbevis. Studerande som avslutat sin utbildning, men inte tagit ut examensbevis, kommer definitionsmässigt inte med i statistiken, som därigenom underskattar antalet fullgjorda utbildningar vid universiteten/högskolorna. Ett undantag är Handelshögskolan i Stockholm som först sätter datum för sista studieprestation som examensdatum (gäller i huvudsak licentiatexamen). När examen utfärdats används detta datum istället.

Populationen definieras av att en doktorand ska vara formellt antagen till utbildning på forskarnivå vid universitet eller högskola med begränsat examenstillstånd på forskarnivå. Populationen är därför klart avgränsad. Uppgifter har erhållits från samtliga lärosäten med utbildning på forskarnivå.

Den *övertäckning* som kan förekomma är att doktorander felaktigt blir rapporterade från en högskola eller att ett registreringsfel sker hos SCB. Återkopplingar till högskolorna gör att de flesta fel upptäcks.

Undertäckning förekommer genom att universiteten/högskolorna inte rapporterar samtliga doktorandnybörjare, registrerade, finansieringstyper och/eller examinerade. En viss eftersläpning och komplettering av uppgifter kommer SCB tillhanda vid rapporteringen av efterföljande kalenderhalvår. För doktorandnybörjare avseende kalenderåret 2022 medförde kompletteringarna att antalet ökade med 4 procentenheter vid jämförelse med det senaste tabelluttaget och att även aktiva doktorander hösten 2022 ökade med 4 procentenheter. Till viss del upptäckts undertäckningen genom kontroller av SCB. Se även avsnittet Jämförbarhet över tiden.

All statistik är totalräknad och därmed inte behäftad med urvalsfel.

Fel kan förekomma i högskolornas material. Fel kan också uppstå hos SCB vid manuell kodning och vid dataregistrering.

Mätförfarandet i forskarutbildningsstatistiken är i huvudsak direkt överförda observationer från administrativa källor från respektive lärosäte. Uppgifterna har genomgått omfattande granskning och rättning för att försöka minimera mätfelens omfattning.

För mer detaljerade uppgifter om insamling och bearbetning hänvisas läsaren till dokumentation om statistikens kvalitet

Bestämmelser om utbildning på forskarnivå

Den utbildning på forskarnivå som infördes 1969 leder fram till doktorsexamen. Doktorsexamen ersätter både licentiatexamen och doktorsgraden enligt äldre bestämmelser. Enligt övergångsbestämmelserna till kungörelserna om utbildning vid de filosofiska, farmaceutiska, juridiska, tekniska och teologiska fakulteterna (SFS 1969:50, 328, 329, 332 resp. 333) fick licentiatexamen enligt äldre bestämmelser avläggas till utgången av juni 1971. Efter de här ändringarna (SFS 1971:212–215 och 344) fick licentiatexamen avläggas till utgången av juni 1972 eller intill senare tidpunkt som dåvarande UHÄ av särskilda skäl bestämde för vissa studerande.

Doktorsgrad enligt äldre bestämmelser fick enligt de ovan nämnda övergångsbestämmelserna samt ändringar av dessa avläggas till och med juni 1974 eller senare tidpunkt, som UHÄ på grund av särskilda skäl, bestämde för vissa studerande.

En möjlighet att studera till en mellanexamen, en så kallad etappavgång, har tillkommit enligt förordning om ändring i högskoleförordningen (1977:263) 1980:434. Etappavgångar benämns vid samtliga fakulteter licentiatexamen. Genom olika beslut har möjlighet att avlägga licentiatexamen tillkommit successivt vid samtliga fakulteter.

Från och med hösten 1980 redovisas utbildning för psykologexamen som en utbildning i grundläggande högskoleutbildningen, sedan 2007 i utbildning på avancerad nivå. Redovisningen av psykologexamina sker därför från och med ht 1980 tillsammans med övriga examina på grundnivå eller avancerad nivå. För att öka jämförbarheten i tidsserierna, före och efter ht 1980, har psykologexamina avlagda före ht 1980 helt tagits bort ur redovisningen i Statistiska meddelanden, serie U 21, från och med SM 8701.

Efter högskolereformens genomförande hösten 1977, räknas utöver de traditionella högskoleutbildningarna även en hel del andra utbildningar som grundläggande högskoleutbildning, till exempel utbildning till sjuksköterska, logoped eller ålderdomshemsföreståndare. Det fick till exempel vid medicinsk fakultet till följd att helt nya grupper av studerande, efter viss komplettering, kunde påbörja forskarstudier.

Examensbenämningen ska enligt Högskoleförordningen 1993:100 bestå av examen och i förekommande fall ett för- eller efterled eller båda, som anger examens inriktning.

Nya regler om antagning till utbildning på forskarnivå började gälla från den 1 april 1998 (SFS 1998:80). Enligt de nya reglerna får fakultetsnämnden vid en högskola endast anta så många doktorander att alla kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt. Doktoranden måste även ha sin studiefinansiering säkrad under hela studietiden innan han/hon får antas till utbildning på forskarnivå. Vidare måste doktoranden kunna ägna utbildningen den tid som krävs så att studierna kan slutföras inom åtta år. Se även UF 21 SM 0001.

Från den 1 juli 2007 gäller en ny utbildnings- och examensstruktur för högskoleutbildning med en indelning i tre nivåer: grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. På forskarnivån är det möjligt att tillgodoräkna sig vissa studier från avancerad nivå.

Jämförbarhet över tiden

Jämförbarhet finns från början av 1970-talet med ett trendbrott hösten 1985 när en omläggning av statistiken fick till följd att antalet doktorander minskade med 1 400 jämfört med året innan.

Skillnaden mot redovisningen för tiden före hösten 1985 beror till stor del på följande:

- Från och med hösten 1985 räknades studerande med en aktivitet under tio procent inte längre som aktiva (antalet sådana studerande var cirka 60–70 varje termin. Mellan hösten 1985 och våren 1998 rapporterades även aktiviteten gruppvis och 0–10 procent utgjorde då en grupp.)
- Rapporteringen utfördes endast en gång per läsår från och med 1985/86. Rapporteringen skedde i slutet av våren även avseende hösten, vilket medför att antalet aktiva på hösten var cirka 500 färre än på våren (före höstterminen 1985 var antalet aktiva ungefär lika för hösten och våren).
- Studerande som varit nollaktiva fyra terminer i rad riskerade på grund av dåvarande rapporteringsrutiner (vid blankettrapportering) att inte komma med i statistiken direkt när de åter blev aktiva.

Hur insamlingen sker idag framgår av Så görs statistiken samt under Definitioner och förklaringar – Aktivitet.

Lunds tekniska fakultet rapporterade före läsåret 1996/97 inte datum för utfärdat examensbevis, utan datum när examen var klar. En upprättning har skett avseende levererade uppgifter för läsåret 1996/97. Det fick till följd att ett antal examina för läsåret 1995/96 fördes över till läsåret 1996/97.

Den 1 april 1998 infördes nya regler om antagning till utbildning på forskarnivå med bl.a. krav på finansiering för hela studietiden. Det ledde till en minskning av antalet doktorandnybörjare. De nya reglerna med bland annat krav på studiefinansiering påverkade speciellt antagningen till humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde, där antalet doktorandnybörjare minskade kraftigt 1998.

Det tidigare medicinska ämnesområdet hade en stor ökning av doktorandnybörjare 1998 bland annat beroende på att Karolinska institutet den 1 juli 1998 införde en regel om att alla doktorandnybörjare måste gå en allmänvetenskaplig grundkurs. Det medförde att särskilt många antogs innan det blev obligatoriskt.

Nationellt forskningsämne och vetenskapsområde användes till och med 2010 som grupperingsvariabler i statistiken. Från och med 2011 sker grupperingen istället enligt den nya standarden för svensk indelning av forskningsämnen 2011. En översättning enligt den nya indelningens högsta nivå är gjord från och med 1973. För mer information om jämförelse mellan den nya standarden och den tidigare förteckningen över forskningsämne, se Forskningsämne under avsnittet Definitioner och förklaringar.

SCB:s universitets- och högskoleregister är ett levande register som hela tiden uppdateras. Antalet nyantagna, doktorandnybörjare, registrerade och examina stämmer inte helt överens vid jämförelser mellan tabeller framställda vid olika tidpunkter. Differenserna är i allmänhet små men när det gäller doktorandnybörjare och doktorander kan antalet öka en del avseende året närmast före det aktuella. Efterrapporterade uppgifter kommer med i statistiken först vid nästa rapporteringstillfälle (se även *Information om statistikens kvalitet*).

Annan statistik

På SCB:s webbplats: www.scb.se finns det här SM:et om doktorander och examina på forskarnivå samt Excel-filer med ytterligare tabeller och tidsserier från och med 1973 publicerade. För uppgifter om 2006 och tidigare var benämningen på SM:et Forskarstuderande och examina i forskarutbildningen.

Ytterligare uppgifter om studenter i utbildning på forskarnivå publiceras intermittert i SM:en *Svensk och utländsk bakgrund för studenter och doktorander* samt *Högskolenybjörjare och doktorandnybjörjare efter föräldrarnas utbildningsnivå*.

Förutom i SM publiceras uppgifter om doktorander och examina i tabellpaketet Regionala tabeller. Uppgifter om examina ingår även som en del i registret över befolkningens utbildning och uppgifter om doktorander ingår i registret över befolkningens studiedeltagare.

Statistikanvändare kan få specialbearbetningar gjorda. Det går också att, efter speciell prövning, få tillgång till avidentifierat primärmaterial.

Inom Universitetskanslersämbetet finns statistik över högskolesektorn tillgänglig, i Årsrapport för universitet och högskolor och i statistikdatabasen, som finns tillgängliga via UKÄ:s webbplats, www.uka.se. Statistiken i statistikdatabasen bygger delvis på gruppuppgifter från universitetens och högskolornas årsredovisningar samt uppgifter från universitets- och högskoleregistret.

Mer information om statistiken, dess kvalitet och dess framtagning ges i *Statistikens kvalitet* och *Statistikens framställning* på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0204.

In English

Summary

More women than men among third-cycle new entrants

In 2023, 3 170 new entrants began third-cycle education, which was 150 more than in the previous year. There were 40 more women and 110 more men than in 2022. However, the final number of third-cycle new entrants is likely to increase since there is a delay in reporting, and the number of new entrants is thus underestimated. In 2022, subsequent reporting led to an upward revision of about 110 third-cycle new entrants.

Number of third-cycle new entrants, doctoral students and third-cycle qualifications 2023, by sex

Third-cycle new entrants and qualifications are presented by calendar year. Doctoral students are presented for autumn.

	All	Women	Men
Third-cycle new entrants	3 170	1 660	1 510
Doctoral students	17 600	9 250	8 350
Doctoral degrees	2 760	1 380	1 380
Licentiate degrees	420	180	240

Numbers are rounded to the nearest 10.

Among third-cycle new entrants, 52 percent were women and 48 percent were men. For the fifth consecutive year, there were more women than men among third-cycle new entrants. In the early 1990s, only one-third were women.

The most common field of research among third-cycle new entrants was *medical and health sciences* (1 140 third-cycle new entrants), of whom 720 were women and 420 were men.

In 2023, 72 percent of third-cycle new entrants were financed by a doctoral studentship. Among women, the proportion was 70 percent and among men, 73 percent. When measured as full-time equivalents, the proportion was instead 77 percent for both women and men.

Proportion entering third-cycle education remains low

The proportion of people who enter third-cycle programmes among the Swedish population no later than at age 30 years has decreased. This proportion was largest among the cohorts born 1975–1978, at 1.6 percent. Among the cohort that recently turned 30 years old (born in 1993), this proportion was 0.6 percent. Among women and men the proportions were 0.5 percent and 0.6 percent, respectively.

Most doctoral students in medical and health sciences

In autumn 2023, there were 17 600 active doctoral students, of whom 9 250 were women and 8 350 were men. According to preliminary figures, there were 130 fewer women and 400 fewer men than in autumn 2022. There is also a delay in this reporting, which means the number of doctoral students in 2023 likely is about equally large as in 2022.

Among doctoral students, 53 percent were women and 47 percent were men. The proportion of women increased by 1 percentage point compared with autumn 2022 and, for the second consecutive year, was larger than the proportion of men.

The most common field of research among doctoral students was *medical and health sciences* (6 390 doctoral students), of whom 62 percent were women and 38 percent were men.

Among the active doctoral students in autumn 2023, 56 percent were full-time students. The most common type of financing was doctoral studentship, which 66 percent of doctoral students had, 65 percent among women and 67 percent among men. Measured as full-time equivalents, the proportion was instead 70 percent. Among women, the proportion was 69 percent and among men, 71 percent.

Increase in the number of doctoral degrees

In 2023, 2 760 doctoral degrees were issued, which is 20 more than in 2022. This increase is likely due to a higher number of third-cycle new entrants a few years ago. The sex distribution was even among the doctoral graduates.

In 2023, 420 licentiate degrees were issued, which was 10 fewer than in the previous year. Among these graduates, 180 were women (43 percent) and 240 were men (57 percent).

Among third-cycle new entrants in 2015, 40 percent of the women and 49 percent of the men completed a doctoral degree within five years. Eight years after starting their education, 73 percent of the women and 78 percent of the men had completed a doctoral degree.

High percentage of foreign third-cycle new entrants

There is a major international element in the third-cycle studies. In 2023, 1 310 of third-cycle new entrants, which corresponds to 41 percent, were from abroad. This is an increase of 70 new entrants compared with 2022. Foreign doctoral students are defined as people who have come to Sweden for the purpose of taking part in third-cycle studies.

Among the 1 310 foreign third-cycle new entrants in 2023, the most popular field of research was *natural sciences*, in which there were 440 foreign third-cycle new entrants. *Engineering and technology* followed with 370 foreign third-cycle new entrants. In these two fields, more than half of the new entrants were foreign. Among foreign third-cycle new entrants, 49 percent were women and 51 percent were men.

The most common type of financing among third-cycle new entrants was doctoral studentship. When measured as full-time equivalents, the proportion was 87 percent. Among women, the proportion was 88 percent and among men, 86 percent.

List of terms

aktivitet	activity
annan anställning inom högskolan	other higher education post
annan anställning utanför högskolan	other post outside a higher education institution
anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal	medical post
antal	number of
doktorand	doctoral student
doktorandanställning	doctoral studentship
doktorandnybörjare	third-cycle new entrants
doktorsexamen	doctoral degrees (new)
doktorsgrad	doctoral degrees (old)
därav kvinnor	of which women
examen	qualification
forskarexamen	third-cycle qualification
forskarskola	graduate school
forskningsämnesområde	field of research and development
företagsdoktorand	externally employed doctoral student
heltidsekvivalent	full-time study
humaniora och konst	humanities and arts
hösten	autumn
kalenderår	year
kategori	category
kön	sex
lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	agricultural sciences and veterinary medicine
licentiatexamen	licentiate degrees
medianålder	median age
medicin och hälsovetenskap	medical and health sciences
naturvetenskap	natural sciences
samhällsvetenskap	social sciences
samtliga	all, total
stipendium	scholarships
studietid	programme length
summa	total, sum
teknik	engineering and technology
universitet och högskolor	higher education institutions
utbildning på forskarnivå	third-cycle education
utbildningsbidrag	doctoral grants
våren	spring